Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-

Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
-: in the United States. :-

Issued every day except Sundays
—: and Legal Holidays. :—
-: 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 55. — ŠTEV. 55. NEW YORK, TUESDAY, MARCH 7, 1915. — TOREK, 7. MARCA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Nemci so razdejali tri utrdbe pred Verdunom.

TISOČ FRANCOZOV VJETIH. — PRODIRANJE V ARGONIH IN V KAMPANJI. — NEMCI SO OJAČILI FRONTO PRI YPERNU. — ARTILERIJSKI BOJI OB LEVEM BREGU REKE MAAS. — INFANTERIJA SPLOH NE STOPA V AKCIJO. — NEMCI SI NA VSE NAČINE PRIZADEVAJO, DA BI PRODRLI FRONTO, TODA TO SE JIM NE BO ŠE TAKO KMALO POSREČILO.

London, Anglija, 6. marca. — Nemci so začeli z vso silo prodirati zapadno od reke Maas proti utrdbam pri Verdunu. Kljub obupnemu odporu od strani Francozov se jim je posrečilo zavzeti vas Forges, ki bo zanje zelo velikega strategičnega pomena.

Iz Amsterdama poročajo, da je nemška artilerija razrušila utrdbe Vaux, Moulainville in Tavannas. Razdeja..e utrdbe se nahajajo na fronti, ki je dolga kakih pet ali šest angleških milj.

Nemci so začeli prodirati tudi v Kampanji in v Argonih. V Flandriji se pripravlja veliki nemški generalni štab na novo ofenzivo in pošilja velika ojačenja na fronto pri Ypernu.

Berlin, Nemčija, 6. marca. — Poročilo, ki ga je izdal veliki nemški generalni štab, se glasi:

Včeraj se ni pred Verdunom ničesar posebnega pripetilo. Brez ozira na to smo pa vjeli včeraj in v soboto 948 francoskih vojakov in 14 častnikov.

Pariz, Francija, 6. marca. — Bitka pri Verdunu se brez prenehanja nadaljuje. Poročila, ki prihajajo zadnji čas s fronte, zelo vznemirjajo prebivalstvo, toda vojaški strokovnjaki ustrajajo pri trditvi, da trdnjava nikakor ni v nevarnosti.

Armadno poveljstvo naznanja, da so Nemci zavzeli vas Forges. Vzhodno od tega kraja se vrše vroči artilerijski spopadi.

London, Anglija, 6. marca. — Dopisnik Central News družbe v Haagu poroča, da bi Nemci zelo radi osvojili utrdbo, ki leži štiri milje severno od Verduna, pa ne morejo ničesar opraviti, ker so Francozi v zelo veliki premoči. Vas Vaux je popolnoma uničena. 10,000 Nemcev je navalilo na tamošnje francoske postojanke, pa so se morali umakniti.

Izpred verdunske fronte se je odpeljalo zadnje dni 27 bolniških vlakov, v katerih so bili ranjenci.

London, Anglija, 6. marca. — Iz Haaga poročajo, da so začeli Nemci koncentrirati svoje čete v Belgiji. Proti Ypernu je odšlo 40,000 nemških domobrancev, ki se bodo spopadli z Angleži.

Pariz, Francija, 6. marca. — Francosko vojno ministrstvo naznanja:

V Argonih smo obstreljevali deželno cesto, ki vodi od Malancourta do Avocourta. V bojih, ki se vrše okoli Verduna, infanterija sploh ne pride v poštev. Izvzeti so seveda samo spopadi med predstražami in raznimi poizvedovalnimi kolonami.

Pariz, Francija, 6. marca. — Prebivalstvo je prepričano, da ne bodo Nemci pred Verdunom ničesar opravili. Neki vojaški strokovnjak je izjavil:

Nemci so bili uverjeni, da nas bodo v teku nekaj dni premagali in zavzeli Verdun. Temu prepričanju je sledilo veliko razočaranje. Nemci gredo z velikim pogumom v boj, ko pa izprevidijo, da je sovražnik močnejši in pogumenjši od njih, se tako preplašijo, da skoraj niso več sposobni za boj. Sovražnika sicer ne smemo podcenjevati; organizacija naše armade se niti primerjati ne da z nemško. Nemec je podoben stroju, mi pa delamo premišljeno in po svoji pameti.

London, Anglija, 6. marca. — O bojih na zapadni fronti se poroča:

Večraj smo eksplodirali severno od Vermelles dve mini ter zasedli jame, ki jih je povzročila eksplozija.

Pri Hohenzollern reduti nas je napadel sovražnik, pa se je moral z velikimi izgubami umakniti. Z ofenzivo pri Callaisu, o kateri so Nemci toliko govorili, najbrže nič ne bo. Zaenkrat imajo več kot preveč opravka pri Verdunu in pri Ypernu.

Pariz, Francija, 6. marca. — Na planoti Woevre igra glavno ulogo naša artilerija. Nemci imajo v svojih rokah vas Manheulles.

Vzhodno od reke Maas so Nemci večkrat prenehali z obstreljevanjem. Pri Pont-a-Mousonu je napravila naša artilerija veliko škodo v nemškem taborišču.

Pariz, Francija, 6. marca. — Vojaške operacije zelo ovira slabo vreme. Na nekaterih krajih je toliko snega, da niti vlaki ne morejo voziti.

Naši vojaki so z vsem izborno preskrbljeni. Odločilna bitka se bo šele tedaj vršila, ko bo nastalo malo boljše vreme.

Turčija in Rusija.

Rusi zlomili turško obrambo. — Pomanjkanje hrane. — Slaba letina. — Baje hočejo Turki mir z Rusijo.

Washington, D. C., 6. marca. — V Washington so dospela iz zelo zanesljivega vira poročila, ki trdijo, da so Rusi docela zlomili turško obrambno silo v Mali Aziji, odkar so dosegli veliko zmago pri trdnjavi Erzerum nad Turki. V najkrajšem času je baje pričakovati presenetljivih izprememb na vzhodnem pozorišču.

Baje se je Rusiji že približala neka država v imenu Turčije, da bi sklenila ž njo separaten mir. Vendar nihče ne pričakuje, da se bodo Rusi ozirali na te ponudbe, ne toliko zato, ker še Rusija ni dobila od Turčije onega, kar bi rada, namreč prost dohod k morju, temveč zato, ker je sklenila s svojimi zavezniki skupen dogovor, po katerem ne bo smela skleniti sama separatnega miru. Vest, ki pravi, da je tako turška obrambna, kakor napadalna sila skoraj do kraja uničena, je dospela v Washington iz zanesljivega poluradnega vira.

Zmagam Nikolaja Nikolajeviča poveljnika ruskih kavkaških in maloazijskih čet bodo v kratkem sledile še druge in skoraj gotovo je, da bo padel tudi Bagdad in Aleksandreta. Seveda bo to dejstvo popolnoma onemogočilo nemške namena, ki so hoteli začeti s pohodom proti Egiptu in morebiti proti Indiji. S svojim napredovanjem v Mali Aziji so začeli deliti Rusi turško državo na dve polovici in Turška si ne more pomagati, ker ji tudi Nemčija ne more priskočiti na pomoč. Poleg tega se je pojavilo na Turškem veliko pomanjkanje živil, posebno v zadnjih dveh mesecih Ko so Nemci premagali Srbijo ter se združili s Turki, so pokupili velikanske množine živil na Turškem. Pri tem so jim šli na roko mnogi visoki turški uradniki, ki so pri tem zelo obogateli. Ker pa je letošnja letina na Turškem med najslabšimi v dolgem času, zato se je pojavilo v Turčiji veliko pomanjkanje.

Tudi finančno stanje Turške se je poslabšalo. Edini vir ji je bila Nemčija, ki zdaj nič več ne more pomagati. Ruske čete neprestano napredujejo. Pridružilo se jim je tudi kakih 50,000 Armencev, ki so jih Rusi dobro oborožili.

Železničarji za štrajk.

Cleveland, O., 6. marca. — Pri glasovanju štirih velikih železničarskih organizaci se je izkazalo, da je vseh 400,000 organiziranih železničarjev za to, da zahtevajo osemurni delavnik. Proti temu je bilo le prav majhno število glasov.

Kako bodo delavci predložili svoje zahteve delodajalcem, se še ne ve, domnevajo pa, da v obliki ultimatuma. Železnice bodo dobile trideset dni časa, tekom katerega bodo še vsi delavci na delu. Če delodajalci ne bodo hoteli ugoditi, bo proglašena splošna stavka.

Truplo ameriškega konzula bodo prepeljali v Ameriko.

Rim, Italija, 6. marca. — Truplo ameriškega konzula v Rimu, Williama F. Kellija, ki je včeraj nenadoma umrl, bodo prejeljali v Ameriko na krovu ameriškega vojnega prevoznega parnika 'Caesar', ki bo odplul iz Neapelja prihodnjo soboto.

Avstrija in San Marino.

Rim, Italija, 6. marca. — Ameriški poslanik Penfield na Dunaju je obvestil državico San Marino, da Avstrija ne bo izpustila na prosto interniranih državljanov San Marina.

Lavine na italijanski fronti.

Dunaj, Avstrija, 6. marca. — Na italijanski fronti vlada skoraj popolen mir. Vojaške operacije ovira deževje in silni plazovi.

ROJAKI POZOR!

Ker nam letos nikakor ni mogoče dobiti PRATIK iz starega kraja, opozarjamo vse cenjene rojake in rojakinje, da naj pišejo naši koledar.

Če je res!?

Iz Ženeve, Švica, poročajo o zadnjem poletu italijanskih zrakoplovcev nad Ljubljano.

Ženeva, Švica, 6. marca. — Danes je dospelo sem sledeče poročilo:

19. februarja se je pojavilo nad Ljubljano več italijanskih zrakoplovcev, ki so začeli metati bombe na vojaške barake. Osemsto avstrijskih vojakov je bilo mrtvih, oziroma ranjenih.

Mrtva sta bila tudi dva višja častnika, ki sta bila prideljena štabu nadvojvode Evgena, vrhovnega poveljnika avstrijskih čet v boju proti Italijanom.

Avstrijske baterije so izstrelile en italijanski aeroplan.

Ljubljana je glavni stan avstrijske armade, ki operira proti Italijanom.

(Tako se glasi ženevsko poročilo, ki se nam pa ne zdi posebno vrjetno. Iz Ženeve prihajajoča poročila niso zanesljiva in so poveči ni izmišljena. — Rojaki naj se vsled tega preveč ne razburjajo Koliko je dozdaj znano, so italijanski zrakoplovci že trikrat napadli Ljubljano. Škoda, ki so jo povzročili, je le malenkostna. Op. ur.).

Odlikovane francoske strežnice.

Pariz, Francija, 6. marca. — V današnjem dnevnem armadnem povelju so bile imenovane tudi štiri bolniške strežnice ter pohvalje ne za izvanredno požrtvovalnost ki so jo pokazale v svoji službi. V pretečenem juniju je gospa Juliette ravno obvezovala med bombardiranjem mesta Villers-Cotteretts ranjence, ko se je razpočila v njeni bližini 15-palčna granata. Vsa je bila pokrita z blatom, a se ni umaknila. Dalje je stregla ranjencem ter je odšla iz bolnišnice šele takrat, ko so bili na varnem vsi ranjenci.

Podobno so pokazale svoje junaštvo ostale tri odlikovanke.

Blažena Avstrija.

Dunaj, Avstrija, 6. marca. — Avstrijsko trgovinsko ministrstvo naznanja, da bo uvedlo v najkrajšem času posebne nakaznice. — Vsaka oseba v Avstriji bo dobila na mesec samo poldrugo kilo sladkorja.

Ostra kazen.

Manikuristinja Katarina Brand v New Yorku je zvabila k sebi svojo sedemnajstletno nečakinjo Anie Palmer in jo toliko časa nagovarjala, da je začela sprejemati pri sebi možke obiske. Policija je doznala za celo stvar in izročila manikuristinjo sodišču. — Sodnik jo je obsodil na dve leti ječe. Nečakinjo so poslali v nek zavod.

Strelni jarki.

Strelni jarki igrajo v sedanji vojni zelo veliko ulogo. — Kakšne bodo vojne v bodočnosti.

Do sedanje vojne so se zavarovale države druga proti drugi s trdnjavami. Take trdnjave so stale ogromne svote denarja, opremljene so bile z najboljšimi topovi in v vsaki je bilo več tisoč mož posadke. Sedaj se je pa izkazalo, da trdnjave nimajo v vojni skoraj nobene važnosti. Največje ruske in avstrijske trdnjave so padle po pardnevnem obleganju. V sedanji vojni igra glavno vlogo strelni jarek. Nekatere države so celo sklenile napraviti po vojni ob svojih mejah strelne jarke, kar bi bilo veliko cenejše in veliko sigurnejše. — Kakorhitro odide vojak na fronto, ne stanuje več v vojašnici ali v hiši, pač pa v strelnem jarku. V jarkih imajo skromne postelje, peči, skladišča itd.

Natančen popis strelnega jarka najdete v našem Koledarju.

Slovensko-Ameriški Koledar obsega razen tega tudi veliko poučnih člankov, lepih povesti, raznih popisov in cel kup šale. — Opremljen je s krasnimi slikami. Rojaki, naročite si ga, dokler zaloga ne poide. Stane samo 35 centov. Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Mlada požigalka.

Trinajstletna deklica ima na vesti sedem požigov. — Pravi, da je imela zelo hude sanje.

Včeraj se je morala zagovarjati pred brooklynskim otroškim sodičem trinajstletna dekla May Rafferty zaradi požiga. May hodi še v šolo in je ena najboljših učenk. Sodniku je povedala, da se ji je vedno sanjalo o ognju in da o svojem prostem času ni na ničesar drugega mislila kakor na ogenj. Vsega skupaj je zažgala že sedem hiš. Dve hiši sta skoraj do tal pogoreli, ostale požare je pa požarna bramba pravočasno pogasila.

Obravnava proti mali požigalki se bo začela 9. marca. V tem času jo bodo preiskali zdravniški izvedenci in poskušali dognati, če dekleta napade od časa do časa hipna blaznost, ali če je takozvana "piromanistinja".

V soboto zjutraj je opazil neki človek mlado deklico, ki je plezala po rešilni lestvi hiše štv. 250, 4 Ave., Brooklyn. V rokah je imela zavoj papirja in zavoj starih cunj Ko je dospela do kuhinjskega okna je položila vse skupaj k leseni škatlji in zažgala. Možki je takoj planil k njej in jo vprašal, kaj dela. Deklica ga je začudeno pogledala in odvrnila: "Sama ne vem". Možki jo je nato odvedel na policijsko stražnico, kjer so jo zaprli.

Verdun.

Pariz, Francija, 6. marca. — Tukajšnji "Temps" poroča: — Podprefekt Verduna je takole popisal položaj v mestu:

Sredi meseca februarja me je poklical k sebi poveljnik trdnjave in mi rekel; Nemci bodo v kratkem času strahovito navalili na nas. Prebivalci morajo zapustiti vse vasi, ki leže severno od mesta. Naslednji dan so ga začeli Nemci obstreljevati. Severni del mesta je popolnoma razrušen.

Požar v jetnišnici.

El Paso, Tex., 6. marca. — V tukajšnji mestni jetnišnici je izbruhnil danes požar. Zgorelo je sedem kaznjencev, dvajset se jih je pa tako opeklo, da najbrže ne bodo več ostali pri življenju. Kako je nastal požar, se dozdaj še ni moglo dognati.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter poslovnim osebam na KRANJSKO ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov, ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	$	K	$
5....	.90	120....	16 80
10....	1.60	130....	18.20
15....	2.30	140....	19.60
20....	3.00	150....	21.00
25....	3.70	160....	22.40
30....	4 40	170....	23.80
35....	5.10	180....	25.20
40....	5.80	190....	26.60
45....	6.50	200....	28.00
50....	7.20	250....	35.00
55....	7.85	300....	42.00
60....	8.55	350....	49.00
65....	9.25	400....	56.00
70....	9 95	450....	63.00
75....	10.65	500....	70.00
80....	11.35	600....	84.00
85....	12 05	700....	98.00
90....	12.75	800....	112.00
100....	14.00	900....	126.00
110....	15.40	1000....	139.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda še večkrat spremene.

TVRDKA FRANK SAKER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Imenovanje novega vojnega tajnika Zd. držav.

PREDSEDNIK WILSON JE IMENOVAL NOVEGA VOJNEGA TAJNIKA. — BIVŠI ŽUPAN V CLEVELANDU, NEWTON D. BAKER GARRISONOV NASLEDNIK. — PRAVNIK PO POKLICU. — WILSONOV OSEBNI PRIJATELJ. — PRED TREMI LETI MU JE WILSON PONUJAL MESTO NOTRANJEGA TAJNIKA. — MIROVNI ZAGOVORNIK. — BLIŽNJA KONFERENCA ŠKANDINAVSKIH ZUNANJIH MINISTROV.

Washington, D. C., 6. marca. — Newton Diehl Baker, bivši župan v Clevelandu, O., bo imenovan jutri vojnim tajnikom in naslednikom Lindleya M. Garrisona, ki je odstopil od tega mesta. To mesto je ponudil predsednik Wilson Bakerju zadnjo soboto brzojavno. Mr. Baker je danes brzojavno odgovoril ter sprejel mesto. Rekel je, da je predsedniku na razpolago in da bo prišel v Washington, kjer se bo posvetoval s predsednikom.

Wilson je odgovoril Bakerju, da je zadovoljen z njegovim sprejemom in da bo poslal njegovo imenovanje takoj senatu v odobrenje. Ko je dobil Baker predsednikovo brzojavko, je brzojavil nazaj, da ne bo mogel priti v Washington pred četrtkom.

Mr. Baker bo najmlajši član kabineta, ker je bil star šele 44 let v decembru. Dozdaj je bil najmlajši poljedjelski tajnik David F. Houston, ki je star 50 let.

Wilson je že pred tremi leti dvakrat ponudil Bakerju tajništvo za notranje zadeve, ki pa je je Baker odklonil, ker ni hotel pustiti županskega mesto v Clevelandu, za katero se je sam potegoval.

Bodoči vojni tajnik Baker je pravnik po poklicu, kar se tudi vjema s predsednikovo željo, da bi bil vojni tajnik pravnik, ker ima mnogo opravka s pravnimi vprašanji.

Baker je član mnogih mirovnih družb, vendar mislijo, da se strinja s predsednikovimi nazori o vojaški pripravljenosti Združenih držav. Wilson se je odločil za Bakerja baje po zgodnji jutranji konferenci s polkovnikom Housom, ki se je vrnil iz Evrope.

Predsednik Wilson in Baker sta dobra osebna prijatelja. Baker je po svojem prepričanju demokrat. Rojen je bil leta 1871. v Martinsburgu, W. Va. Njegova politična karijera se je začela leta 1896.

Ko se je ustavil predsednik Wilson na svojem potovanju po zapadu, ki ga je imel pred kratkim, tudi v Clevelandu, se je precej časa prav zaupno pogovarjal z Bakerjem.

Cleveland, Ohio, 6. marca. — "Naravno je, da mi niso znane dolžnosti mojega novega urada in se jim bom moral šele privaditi", je rekel danes novoimenovani vojni tajnik Newton D. Baker. — "Ničesar ne morem reči, kako pot da bom zasledoval".

"Vedno sem bil mirovni privrženec," — je pristavil. "Verjem v mir in v primerno zagotovilo miru — s silo, če treba".

Štokholm, Švedska, 6. marca. — V tukajšnjih političnih krogih se zelo zanimajo ter razpravljajo o bližajoči se konferenci škandinavskih zunanjih ministrov, ki se bodo sestali v Kodanju na Danskem. Splošno ne mislijo, da se bo razpravljalo na konferenci o nevtralnosti škandinavskih dežel ali o njihovih trgovskih vprašanjih. Z ozirom na nevtralnost se po zatrdilu poučenih krogov Švedska, Norveška in Danska ne nagibajo na nobeno stran.

Baje pa ima bližnja konferenca ta namen, da se bodo vse tri severne države skupno posvetovale, kake korake bi bilo mogoče začeti, ki bi morebiti dovedli do skorajšnjega miru med bojujočimi se državami.

Ameriški konzulat zadet od ruskega strela.

Washington, D. C., 6. marca. — Državni tajnik je dobil obvestilo od ameriškega poslaništva v Carigradu, da je nek ruski torpedni čoln bombardidal turško maloazijsko mesto Trapezunt in da je pri tej priliki nek strel zadel tudi ameriški konzulat in ubil nekega domačina Perzijca, ki je stal kakih dvajset čevljev od konzulove pisalne mize. Konzul sam, Oscar S. Heiser, iz Iowe in njegovi uradniki niso bili ranjeni. Podkonzul je domačin-Turek, po imenu Tsaiah Montesanto.

Novi ameriški poslanik za Rusijo

Washington, D. C., 6. marca. — Predsednik je poslal danes senatu v potrdilo imenovanje novega poslanika za Rusijo, Davida R. Francisa iz države Missouri. Kasneje je senat potrdil imenovanje ter tudi ono Josepha N. Shea za poslanika za republiko Čile v južni Ameriki.

Smrt ameriškega generalnega konzula.

Washington, D. C., 6. marca. — Državni department je dobil obvestilo, da je umrl včeraj v neki bolnišnici v Lizboni na Portugalskem Olney Arnold, ameriški diplomatični zastopnik in generalni konzul v Kairi v Egiptu.

Nezgoda španskega parnika.

London, Anglija, 6. marca. — Španski parnik "Principe de Asturias", ki je vozil iz Barcelone na Španskem v Buenos Aires v Braziliji, se je razbil na pečinah ob brazilijanski obali. 445 potnikov in moštvo pogrešajo ter domnevajo, da so vsi poginili.

Brezplačno

lobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za nesrečene delavce v Pennsylvaniji." Spisal je to knjižico Kosta Unković, pravnik.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the SLOVENIC PUBLISHING CO. (a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
" pol leta	1.50
" celo leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evrope za vse leto	4.50
" " pol leta	2.55
" " četrtleta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" ("Voice of the People") Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4687 Cortlandt.

Varčevanje na železnicah

Amerikanski finančni časniki so mnenja, da je treba večjega varčevanja na amerikanskih železnicah. Pravijo, da se potrati največ denarja ravno za prevažanje blaga na železnicah.

Spričo tega dejstva je bil sestavljen posebni odbor iz oseb, ki se razumejo na to ter se pečajo z železniškimi vprašanji. Prvi korak, ki ga je podvzel ta odbor z namenom, da se bodo zmanjšali velikanski izdatki, je ta, da so sklenili graditi za vse železnice enotne tovorne vozove.

V sedanjem času se nahaja na ameriških železnicah dva miljona in pol tovornih železniških vozov. Od teh je en miljon vozov pokritih.

Srednja cena za pokrite tovorne železniške vozove se suče po mnenju železniških izvedencev krog tisoč dolarjev. Nevajenemu očesu se zde vsi pokriti železniški vozovi enaki, dasi je vsega skupaj kakih tisoč različnih vrst železniških tovornih vozov.

Ta različnost tovornih vozov pa je povzročila tudi tako visoko ceno izdelovanja vagonov. Razni graditelji so imeli od te raznovrstnosti vagonov veliko korist, na gmotno stanje nekaterih železnic pa je zelo slabo uplivalo in vsled tega so se začele višati tudi pristojbine za prevažanje blaga in pa vozne cene.

Zato je sklenil omenjeni odbor delati na to, da se zmanjša število raznih vrst tovornih voz od tisoč na samo kakih sedemdeset, in sicer na vseh železniških progah v Ameriki.

To bi takoj znižalo ceno posameznega vagona od tisoč na kakih devetsto dolarjev.

Če se pomisli, da rabijo ameriške železniške družbe vsako leto približno 100,000 pokritih tovornih vozov, je razvidno, da bi se zmanjšali stroški za kakih deset miljonov dolarjev na leto, če bi se izvršil načrt železniškega odbora.

S tem pa še niso izčrpani vsi nepotrebni izdatki. Poleg tega bi bilo mogoče zmanjšati železniške stroške tudi s tem, da bi se odpravilo nešteto nepotrebnih uslužbencev, posebno višjih uradnikov, inženerjev in drugih.

Po približnih računih stane to nepotrebno osobje na železnicah kakih deset miljonov dolarjev na leto.

Na ta način hoče zmanjšati ta odbor stroške železnic za kakih dvajset miljonov dolarjev.

Kako se plemenitaši ženijo?

Nek dunajski dnevnik je priobčil dva sledeča oglasa: "Grof, reven kakor cerkvena miš, si išče bogato nevesto." — "Za princa, vojvodske rodovine, se išče premožna dama v zakon." — Plemenitaši ne vprašajo tedaj niti za dušo, niti za telo "izvoljenke", temveč le po njeni možnji.

Amerika potrebuje mornarjev.

V Albany, prestolnem mestu države New York, razmotrivajo vprašanje o novih mornariških šolah. Za Združene države je prišel zdaj najbolj pripraven čas za razvitje trgovskih sil.

To vprašanje se naenkrat pojavilo pred newyorškimi zakonodatelji in člani mornariške asocijacije. Obe zbornici se zelo zanimata za to vprašanje, ker ga smatrata zelo potrebnim in bistvenim v sedanjem času. V senatu in zboru (assembly) so se ustanovili posebni strokovni odbori, ki jim stoji na čelu poznavalec trgovskih in mornariških zadev G. V. Miller.

V ameriških ladjedelnicah se gradi sedaj kakih sto velikih novih trgovskih ladij. Povečini grade te ladje v ladjedelnicah v Brooklynu, Philadelphiji in v New Orleansu.

Ko bodo ti novi parniki dogotovljeni, bo po vsem videzu primanjkovalo zanje dovolj sposobnih in izvežbanih mornarjev. Strokovne mornarske šole niso nudile dovolj veščih mornarjev in to zelo škodi in ovira razvoj ameriške pomorske trgovine.

V inozemstvu, posebno v Nemčiji obračajo oblasti precej veliko pozornost izučenju dobrih mornarjev. Samo v Bremenu na Nemškem imajo pet posebnih parnikov, na katerih vežbajo mlade ljudi v spretne mornarje. Tudi na Japonskem so v tem oziru na boljšem ter imajo tam sedem takih parnikov, na katerih se izobražujejo mladi mornarji.

Mornariška asocijacija se obrača na zakonodatelje, naj začno takoj s pripravami za ustanovitev posebne mornariške šole v New Yorku. S podobno prošnjo so se obrnili tudi že na zvezne oblasti v Washingtonu.

V splošnem bo potreba kakih 85,000 dobrih mornarjev, ko bo dograjenih omenjenih sto parnikov. Doslej je bila Amerika zadovoljna z inozemskimi mornarji in parniki, posebno nemški in angleški so imeli vso veliko pomorsko službo v rokah. Če pa bo imela Amerika svoje lastno brodovje, pa bo rabila tudi svoje lastne mornarje.

Dopisi.

New York, N. Y. — V soboto je priredilo podporno društvo sv. Frančiška K. S. K. J. svojo letno veselico. Prireditev je prav dobro uspela. Postrežba je bila dobra, godba izvrstna, vsi navzoči so bili veseli in zadovoljni. Pevsko društvo "Slavec" je zapelo par slovenskih pesmi; nekatere je moralo na splošno željo ponavljati. Izžrebala sta se tudi dva krasna dobitka. Veselo nas je presenetilo dejstvo, da so bile vse mize pregrnjene, kar dozdaj na slovenskih veselicah v New Yorku ni bila navada. Kljub veliki oddaljenosti in slabi zvezi je prišlo skoraj največ gostov iz Brooklyna, kar je vsekakor znamenje lepega napredka. Prepričani smo, da nam bo društvo kmalu zopet ugodilo s kako podobno prireditvijo. Na svidenje, če prej ne, pa ob praznovanju dvajsetletnice! — D.

Lorain, Ohio. — Dne 29. februarja t. l. je tukaj umrl rojak Fr. Vever, ki se je bil pred kratkim preselil iz Barbertona z družino semkaj. Vzrok smrti je želodčna bolezen: rak v želodcu. Drugih posebnih novic tukaj ni. Pred kratkim sem se preselil z družino vred semkaj. Pozdrav! — Louis Balant.

Harway, W. Va. Pred kratkim se nas je tukaj naselilo dvajset Slovencev, ker smo čitali v Glasu Naroda, da premogarska družba potrebuje delavcev. Že prvi dan smo bili vsi razočarani. Premogorovi so podobni kamnolomom in vodovodom. Sem ne svetujem nikomur hoditi. Onim, ki se hočejo podati za delom v kak oddaljen kraj, svetujem, da se prej prepričajo o delavskih razmerah. Na slepo srečo ni nikamor hoditi. Pozdrav! — Tone Mihalčič.

Fort Bragg, Cal. — Danes sem bral v Zottijevem listu, da naj se Slovenci čuvajo Sakserjeve tvrdke. Jaz povem samo to: vsak človek ima v tej svobodni zemlji lahko svoje politično prepričanje, katerega lahko pri vsaki priliki zagovarja in javno pokaže. Sakserjeva tvrdka je poštena, o tem sem se že neštetokrat prepričal in o tem je tudi vsakdo prepričan, ki je imel kaj z njo posla. Gospod Zotti je pa še vedno umazan za $750.000. Ali morda misli, da smo že pozabili? Ne, nikakor ne! Še veliko je siromakov v Ameriki, katere je presleparil ta italjanski poštenjak za težko prislužene novce. Pozdrav! — Mike Sosič.

Predpust.

Nedelja popoldne je. V vaški gostilni je godba in ples. Ob veliki zeleni peči sedijo trije češki potovalni godci; eden se je neusmiljeno zadiral v klarinet, drugi ubiral strune na goslih, a tretji ju spremljeval na velikem basu na lok.

V gostilni se je zbralo mlado in staro obojega spola. Starejši moški so skupaj posedli v zadnjo sobo ter se o marsičem pogovarjali, seveda je bil med njimi tudi župan in vaški učitelj. V srednji sobi so pili in peli vesele pesmi fantje in dekleta, a v prvi sobi je bil prostor za ples.

V kotu srednje sobe je sedel Zagorčev Tine, vitek dečko kakih 21 let star, črne brke pod nosom so mu komaj dobro pognale. Zelo pazno je upiral svoje oči v Brunetovo Liziko, vitko dekle kakih 23 let staro. Lizika je bila čedno dekle, v obče so ji rekli, da je 'fest'; marsikdo je za njo pogledal in vsak fant je bil šteman, ako je z njo plesal ali govoril. Lizika je pa tudi dobro vedela, da je "fest" in jo marsikdo rad vidi, zato je bila tudi ponosna in skoraj bi rekli: prevzetna. Liziko je rad videl grajski sin, pa tudi oskrbnik, vaški učitelj je postal, kadar jo je srečal ter imel zanjo kako laskavo besedo v pozdrav in se še za njo obračal, ko je odšla.

Zagorčev Tine je bil seveda na skrivaj čez ušesa zaljubljen in zelo ljubosumen, ako je za kakega drugega imela prijazne besede. Danes ji mora razodeti svoje srce, v korajžo se mora malo napiti in potem povedati, da jo ima rad, a ona ne sme druge rada imeti.

Zagorčevi so bili precej premožni, imeli so dvoje posestev in prodajalno; oče je bil v drugič oženjen in mačeha ni lepo postopala z otroci prve žene, od katere je bil baš Tine in dvoje manjših sestra.

Tine se je res malo opil in šel plesati z Liziko; pri tem je bil zelo neroden, še bolj pa, ko ji je pričel srce odkrivati. Lizika je sicer zardela in mu rekla kratko: "O tem bodeva še govorila!" Plesala je z drugimi in se zabavala, a tudi grajskemu oskrbniku naklonila poglede. Prave zabave ni bilo, ker preveč oči se je koncentriralo na Liziko; ravno tako je bilo: kdo jo bo domov spremil, drug drugemu je bil zavidljiv.

Drugo jutro se je Lizika zbudila in pričela premišljevati: Tine ne bi bil napačen, utegne dobiti posestvo, ali premlad in neokreten je; bolje bi ji dopadel učitelj, seveda vse drugače grajski oskrbnik, no, ako se pa na grajskega sina spomni, ji koprni srce. Lep dečko, fino oblečen, kako lepo zna govoriti, jahati, kako lep je, kadar se obleče v obleko dragonskega poročnika. Srce je govorilo za poslednjega, pamet pa za prvega, za Tineta.

Lizika je šla večkrat v grad, kjer je njena teta že veliko let služila in bila pestunja sina, kateri je rad Liziko videl. Ta sta se dobro seznanila in končno dogovorila, da je Lizika odšla v stolno mesto, tam se priuči kuhati in gospodinjstva, a tam jo je tudi pogosto obiskal grajski sin.

Zagorčevega Tineta je to zelo bolelo; razodel je očetu srčno gorje in ga naravnost vprašal, ako bi mu kaj odstopil od posestva, ako bi se oženil z Liziko. Oče pa mu je enostavno rekel: "Fante, o svetem Valentinu boš komaj dopolnil enoindvajseto leto. Kaj že misliš na ženitev? Kdor se zgodaj ženi, se zgodaj kesa!"

To je Tineta tako zabolelo, ko je videl, da so njegove srčne želje splavale po vodi, da se je podal po svetu kruha služit. Ostal je v stolnem mestu kot hlapec, a tam se redkokdaj sešel z Liziko, katera je v tem času postala elegantna gospica, prav mestno opravljena in bila še bolj štemana. Toda z Liziko se je v tem času tudi veliko spremenilo; lepša je bila v bogati opravi, toda ona sveža rdečica v obrazu je izginila, a postala je še bolj koketna. Ako se je kdaj s Tinetom sešla, mu je bila prijazna in mu celo obetala, da ga bode počakala, ko se zopet vrne domov.

Razmere pa so hotele, da je Lizika od potovala na Dunaj, da tam zakrije sad ljubezni z grajskim sinom. Tja je dobila pismo, v katerem se grajski sin na dolgo in široko oproščuje, da mora drugo vzeti, ki ima obilo denarjev, da mu reši zadolženo posestvo, ter ji je dodal tudi lepo nakaznico v denarjih za odškodnino.

Da je Liziko neznansko srce bolelo in par noči prejokala, je naravno, a udala se je v usodo. Dete je umrlo, Lizika sama in morebiti nihče nič ne o tem. No, sedaj bo pa le Tine dober, saj sem si tudi denarje "prihranila". Na zabave razvajena Lizika se je podala na te, češ, preje pozabim gorje. Kamlu se je seznanila s knjigovodjo velike trgovske hiše, ki ji je "prav" gotovo obljubil, da jo bo vzel. Vodil jo je dve leti za nos, praktična Lizika pa je marljivo Tinetu pisala pisma ter mu zagotavljala ljubezen, seveda zvestobo ni vpoštevala.

Čez dve leti ji nekega večera knjigovodja pove, da mora odpotovati v Ameriko, kjer ga čaka velika dedščina, "prav za gotovo" ji piše, kdaj naj pride za njim. Ali namesto tega je dobila pismo: "Ne zameri mi, sem si premislil in nimam še veselja za ženitev, ohrani me v spominu!"

No, sedaj ji ostane le še Zagorčev Tine, ta jo gotovo časa in zadnje leto služi. Komaj si je otrinila solze, že mu je pisala dolgo pismo, tako zaljubljeno, kakor gladna mačka gleda vročo klobaso.

Seveda ji je Tine točno odgovoril, da ga zelo veseli, da se je zopet enkrat nanj spomnila; da pojde kmalu domov, z očetom sta se poravnala in dobi posestvo, ali kar ji je nekdaj obljubil, da jo bo vzel, pa ne more storiti, ker je izvedel vse o grajskem sinu in knjigovodji. "Ostal bom tvoj prijatelj in te obdržal v spominu!" Tako se je glasilo pismo.

Prišla je zopet Lizika par let starejа in še bolj ovenela v domačo vas. Bilo je baš predpustom; poredni vaški fantje pa so ji pozno v noč zapeli, ko so se vračali iz gostilne, del one narodne pesmi:

"Včas po dva, včas po tri,
včas pa še enga ni!"

Raznoterosti.

Privzetje pravoslavne vere.

V Omsku v Sibiriji, kjer je tudi mnogo slovenskih vojnih ujetnikov, pišejo ruski listi, da je pristopilo zadnjič trideset vojnih ujetnikov k pravoslavni veri. Vsi ti so povečini unijati češke in ruske narodnosti iz Galicije. V Omsku je pristopilo k pravoslavni veri že kakih dvesto vojnih ujetnikov iz Avstrije. Skoro vsi ti bodo prosili po vojni za rusko državljanstvo ter bodo ostali za stalno v Rusiji.

Odkod je beseda "fijaker"?

Pred letom 1612. so si privoščili v Parizu le milijonarji in posebno veliki gospodje razkošje, da so se vozili v lastnih vozovih. Drugo plemstvo in vaščani so hodili ali peš, ali pa so se dali v nosilnicah prenašati. Takrat pa si je izmislil podjetni trgovec Saupage nove vire dohodkov. Dal si je napraviti več voz ter jih pustil občinstvu na razpolago za 25 sous od ure. Imel je čudovit uspeh. V početku so imenovali njegove vozove z nekim imenom, toda ne dolgo; ker pa je imel Saupage pred vratmi svoje hiše naslikanega sv. Fiakrija, klicali so ga kratko Fiaker, a ime je prešlo polagoma tudi na njegove vozove, pozneje pa na vsakogar, ki se je s prevažanjem pečal.

Krvnik na Grškem.

Na Grškem se posel krvnika ne poveri c. kr. uslužbencu, ker bi ga nihče za najboljšo plačo ne sprejel, temveč je ta kazen za hudodelce. Tako je nedavno umrl na otoku Burzi državni krvnik Berkiaris, ki je v svojem poklicu spravil 105 oseb na oni svet. Berkiaris je prišel do svojega zaupnega "posla" na ta način, ker je ubil nekega soseda. Prevzeti je je moral za gotovi čas posel krvnika. Ko je ta čas častno prestal, začel je s prisluženim denarjem izvrševati gostilniško obrt. Toda nihče ni hotel iti v njegovo gostilno, in ko mu je enkrat nekdo zaklical: "Tvoje vino je kri onih, ki si jih obglavil", je Berkiaris planil za njim ter ga ubil. In zopet je moral prevzeti posel krvnika, kateri posel je opravljal zadovoljno do smrti. Vselej se je razveselil, ko je bilo treba komu glavo odbiti, kajti dobil je za to razven mesečne plače 200 drahem še 100 drahem nagrade. In na Grškem taki posli niso redki. (Ena drahma = 20 centov.)

Kardinal Mercier v Rimu.

"Agenzia Stefani" poroča iz Rima:

Kardinal Mercier je sprejel člane komiteja italijanske katoliške akcije. Predsednik grof della Torre je prebral adreso, v kateri se posebno hvali kardinalova ljubezen do bližnjega in njegovo stanovitnost, katero je pokazal kot državljan. V adresi stoji tudi, da ima poslanstvo cerkve dvojen cilj: pomirjenje narodov in brambo njihovih svetih naravnih pravic. Naj se to poslanstva srečno izpolni, da bo triumfiral mir med narodi. — Končno pošiljajo svoj pozdrav Belgiji. V svojem odgovoru je kardinal pohvalil belgijsko ljudstvo. V zaupanju v Boga prenaša naloženo preizkušnjo, močno v svoji pravici in krepko vsled simpatij celega sveta.

Obsojen češki urednik.

Otokar Čermak v Klatovi na Češkem, je urednik in izdajatelj lista "Šumavan." V avgustu 1914 je v svojem listu ponatisnil nekaj odstavkov iz knjige vseučiliškega profesorja dr. Daneša. Štirinajst dni po obelodanjenju dotične številke jo je državno pravdništvo zaplenilo in odredilo proti Čermaku sodno preiskavo. Kazensko postopanje je bilo tedaj ustavljeno v marcu 1915 pa obnovljeno. Pri razpravi je bil Čermak oproščen, a na vložen vzklic je bila odrejena nova obravnava in je bilo delegirano sodišče v Stanislavu. Čermak, ki je sedaj pri vojakih, je bil po paragrafu 65. k. z. obsojen na devet mesecev ječe. Nastopil bo kazen šele po vojni.

Vojne knjižnice na vozeh.

Te dni so iz Nemčije na zapadno fronto poslali prve prevozne knjižnice. Vozovi so močno zgrajeni, sivo pobarvani in v notranjosti opremljeni s predali tako, da je mogoče z enim pogledom pregledati vseh 2000 knjig. Zastopane so vse stroke in se ozira zlasti tudi na akademike. Seveda ne manjkajo nabožne knjige, ki so evangeljske, katoliške in kjer treba tudi judovske. Ako bodo sredstva na razpolago, se namerava oskrbeti taka vojna knjižnica za vsako divizijo. Za enkrat se jih napravi sto. Divizijski župnik L. Hoppe poroča, da so si vojaki 33. rez. divizije gor do generala izposodili tekom treh mesecev 16,000 zvezkov. Častniki plačajo dnevno po 6 fenigov čitalnine, kar znaša 300 mark. Tudi na vzhodno fronto bi Hindenburg in Ludendorff rada dobila take potovalne knjižnice; vozovi bodo pa z ozirom na slabe prometne zveze zgrajeni drugače; namesto predalov bodo služile zaprte skrinje. — Knjižnice bodo še dolgo po vojni dobro služile vojaškim garnizijam v osvojenih ozemljih.

Posnemanja vredna odredba.

Poveljujoči general 7. armadnega zbora v Monastiru na Nemškem je izdal za svoj okraj povelje, v katerem prepoveduje imeti v izložbenih oknih naprodaj in prodajati razne slabe knjige, kot: pustolovske dogodbe, spise dvomljive patrijotične vsebine, nenravne spise medicinskega ali literaričnega značaja, opise doživljajev tajnih policajev, roparske romane itd., ker je neizpodbitno dokazano, da pokvarja mladino čitanje slabih knjižur. Pametna odredba, ki bi bila tudi umestna za druga mesta.

Avstrijci so se ravnali

po mornarskih običajih pri potopitvi čolna "Monge", tako pise v "Petit Parisien" neki očividec. Avstrijci so rešili posadko čolna kljub lastni nevarnosti. Boj je dokazal večjo brzino sovražnih ladij, dočim italjanski čolni vozijo mnogo počasnejše.

Rad bi izvedel za svojega prijatelja MATEVŽA DRENOVEC. Pred dvema letoma sva bila skupaj v West Virginiji. Prosim ga, da se mi javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. Poročati mu imam nekaj važnega. — Louis Urbanč, Box 73, Wilpen, Pa.

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. štev. 413. Za obilen posest se priporočam.
JOS. SCHARABON.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

ZA LETO 1916

Cena mu je **35c.**

Dobi se pri:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt St., New York

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Charles Karlinger, 3940 St. Clair Ave. Cleveland, O.
Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.
Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.
M. Ogrin, 12 - 10th St., N Chicago, Ill.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.
Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind
M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.
Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Rok Firm, Frontenac Kansas.
Jakob Petrič, Chisholm Minn.
Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.
Louis Vesel, Gilbert, Minn.
Mat. Kamp, La Salle, Ill.
Frank Skok, 438 - 52 Ave West Allis, Wis.

DELO! DELO!! DELO!!!

The Cleveland Cliffs Iron Co., Lumbering Department, Marquette, Mich.

Potrebujemo 400 dobrih gozdarjev za delati drva in plačamo $1.10 od klaftre. Gozd imamo lep v ravnini. Stalno delo pozimi in poleti ter dobra stanovanja ozir. kampe, zdravo podnebje in dobra voda. Damo delo tudi pečlarjem in družba jim preskrbi ves potreben les za šende. Za vsa nadaljna pojasnila pišite našemu zastopniku:

John Knaus, Box 66, Forest Lake, Mich.
(24-2 18x v 2 d) Alger Co.

POZOR, ROJAKI!

FRANK in CILA TORI sta jo popihala od tu dne 15. decembra proti Federal, Pa., in potem ne vem kam. Odnesla sta mi svoto $2500. Doma sta iz Griž v Savinjski dolini na Štajerskem. On je star 42 let, ona pa 35. $25 nagrade dobi oni, ki mi naznani nju naslov.

Sam Prtlaga,
226 James St., Akron, Ohio.
(4-7—3)

Iščem rojaka JAKOBA UŽMAKA. Doma je iz okolice Kozjega na Spodnjem Štajerskem. Pred dvema letoma je bil v Allegheny, Pittsburgh, Pa. Če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se sam javi, ker poročati mu imam nekaj važnega. — Math. Smodej, Box 88, Morley, Colo. (7-9—3)

POZOR ROJAKI!

Najuspešnije mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila zrastejo v štih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in nebodo odpadali in siveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, otne noge, kurje očesa, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kedor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite 4 cente v markah za poštnino.

JACOB WAHČIČ,
1092 E. 64. St., Cleveland, O

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po	70c. gallon
črno vino po	50c. "
Drožnik 4 gallone za	$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	$12.00
" 4 gallone (sodček) za	$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

OGLAS.
NARAVNA VINA
Cenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal. $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Laneko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKEL,
[illegible]

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONKORD RDEČE VINO	DELAWARE BELO VINO
$25.00 barrel	$35.00 barrel

Pri manjih naročilih cena po dogovoru.
Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.
Naročilu je pridejati denar ali Money Order.

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA DR. SV. BARBARE.

POROČILO ZA MESEC FEBRUAR:

PRISTOPILI ČLANI IN ČLANICE:

k postaji št. 3 v Moon Run, Pa. Frank Kralj, rojen 2. agu. 1883;
k postaji št. 10 v Coketon, W. Va. John Žaubi, 6. dec. 1891;
k postaji št. 17 v Broughton, Pa. Mihael Turk, 21. sept. 1899; Alojz Keržišnik, 21. jul. 1893; John Gašparčič 10. dec. 1891; Frank Milnovič, 1. jan. 1884;
k postaji št. 20 v Claridge, Pa. John Zupančič, 17. dec. 1899;
k postaji št. 24 v Primero, Colo. Franc Tomšič, 4. maj. 1894;
k postaji št. 31 v Calumet, Mich. Marko Lopac 17. okt. 1887;
k postaji št. 32 v Braddock, Pa. Frank Ludvik, 24. maj. 1888; Josef Ivančič, 28. maj. 1870;
k postaji št. 33 v Cleveland, O. Josef Kurent, 7. dec. 1889;
k postaji št. 57 v Homer City, Pa. Steve Lukšič, ? maj. 1892;
k postaji št. 58 v Chisholm, Minn. Josef Lukan, 12. mar. 1893;
k postaji št. 64 v Grayslanding, Pa. Alojz Mejak 20. jul. 1885;
k postaji št. 77 v New Alexandria, Pa. Lovrenc Mejač, 10. aug. 1881; John Sterbol, 21. jul. 1879; Louis Derčar, 7. jun. 1893;
k postaji št. 65 v Joliet, Ill. Frank Bevčič, 29. jun. 1871;
k postaji št. 70 v Gilbert, Minn. Josef Otoničar, 14. maj. 1890;
k postaji št. 86 v Whitevaley, Pa. Martin Peršin, 11. nov. 1879;

PRISTOPILE ČLANICE:

k postaji št. 4 v Luzerne, Pa. Johana Juriček, 13. aug. 1872;
k postaji št. 6 v Cleveland, O. Ana Ferjančič, 7. aug. 1885;
k postaji št. 46 v Pens Sta., Pa. Mary Grošel, 17. jun. 1886;
k postaji št. 50 v Burdine, Pa. Angela Rešek, 30. jan. 1900;
k postaji št. 58 v Chisholm, Minn. Katica Bičanič, 25. febr. 1890;
k postaji št. 86 v Whitevaley, Pa. Franci Aman, 10. jan. 1900;
k postaji št. 88 v Herminie, Pa. Roza Gnezda, 18. maj. 1885;
k postaji št. 93 v Cliff Mine, Pa. Katarina Ušeničnik, 18. apr. 1889.

SUSPENDIRANI ČLANI ZOPET SPREJETI:

Pri postaji št. 2 Silvester Rak 8929, Ferdinand Povše 9052;
pri postaji 3 Jernej Miklavčič 2776, Alojz Dremel 6827, Anton Černigoj 1033; Pavel Jesenko 7128;
pri postaji št. 4 John Kocjančič 502;
pri postaji št. 6 Karol Grajner 2070, Frank Klemenčič 5477, Josef Vaupic 8645, Josipina Gregorčič 1166, John Zorman 1518;
pri postaji št. 7 Matevž Podlinšek 3037, Mary Podlinšek 810;
pri postaji št. 13 Dominik Kastelo 2336, John Sepec 2057;
pri postaji št. 14 Joe Kašaj 859, Leopold Hočevar 6505;
pri postaji št. 17 Štefan Gros 2848;
pri postaji št. 19 Matia Krainc 7408;
pri postaji št. 22 Marko Sijanec 4950;
pri postaji št. 23 Frank Urh 2907, Anton Mazi 2266, Mike Ladija 3473;
pri postaji št. 27 Franc Hofer 3202;
pri postaji št. 29 Andrej Bergant 8175;
pri postaji št. 30 Enton Zakrajšek 7785;
pri postaji št. 31 Frank Zupančič 9393, Frank Mauser 9394;
pri postaji št. 33 Anton Gorišek 3767, Alojz Gorenc 4830, Matevž Gorišek 2015, Anton Radič 9227;
pri postaji št. 35 Lovrenc Širca 8456, Peter Bonapace 9015, Frank Gorenc 5938, John Dučič 6888;
pri postaji št. 41 Rudolf Prosenc 4449, Paul Podbevšek 5738, Andrej Lepej 5002, Maks Ostrelič 8158;
pri postaji št. 42 John Lokatus 3944;
pri postaji št. 49 John Siravojski 5748, Amalija Siravojski 496;
pri postaji št. 55 Alojz Jakobe 8550, Alojz Cvilbar 8318, Anton Jakobe 2219, Matija Grmek 8728, Ivo Jakobe 4255, Andrej Puntar 4752;
pri postaji št. 68 John Zafred 8535, Frank Rojar 7966, Frank Novak 5905, Matevž Dutka 6567, John Sturm 6935, John Prhne 5455;
pri postaji št. 71 Miroslav Milostinčič 7046, Terezija Milostinčič 754.

PRESTOPILI ČLANI:

od št. 44 k 59 Alojz Kolarič 5161, od 37 k 92 Jakob Podlesnik 1638, Paul Hribernik 4415;
od 93 k 22 Josef Šivic 3095, od 39 k 36 Franc Podobnik 8821, Frank Božnar 8489;
od 75 k 42 Anton Sapotnik 6340, od 58 k 31 Josef Smolčič 7418;
od 44 k 41 Frank Novak 1851, Antonija Novak 308, od 70 k 58 Josef Letnar 5498;
od 42 k 67 Frances Resnik 324, Mary Lepan 985, od 47 k 37 Anton Oulotnik 4449;
od 29 k 86 Andrej Bergant 8175, od 30 k 70 Frank Filipič 8162;
od 88 k 64 Anton Svetek 9150, od 65 k 58 Franc Furlan 1733;
od 63 k 29 John Slamnik 4482, od 77 k 72 Josef Klučevšek 9422;
od 1 k 34 Anton Rus 8204, od 59 k 47 Franc Triep 4298, od 10 k 83 Josef Rolih 9040;
od 52 k 60 Frank Kos 4626, od 68 k 55 Anton Šperemblek 8852.

SUSPENDIRANI ČLANI:

pri postaji št. 1 John Dečman 2843, Martin Škoda 7656, Pavla Škoda 913, Anton Bait 51122, John Kovačič 3815, Štefan Rubelski 4998, Stanlej Orlovski 6856;
pri postaji št. 2 Frank Kral 8635;
pri postaji št. 3 Jakob Ambrožič 925, Alojz Boloh 4021, John Petkovšek 96, John Hamovc 8578, Leopold Hostnik 6826;
pri postaji št. 5 Jakob Kukar 7067;
pri postaji št. 6 Ignac Zupančič 9315, Frank Gervajs 8029, John Resinovič 4835, Matias Kovačič 147, Andrej Korenčič 6192, Frank Krajšek 7332, Leopold Simočič 7640, Anton Ostanek 8667, Alojz Kulovec 5583, August Fink 6383, John Klobčič 280, Alojz Šenk 4173, Josef Jene 7801, Josef Lunder 4004;
pri postaji št. 7 George Mesojedec 4744;
pri postaji št. 8 Frank Mele 8715;
pri postaji št. 10 Frank Božič 8845;
pri postaji št. 13 Anton Škofic 3982, Jury Stajer 8506;
pri postaji št. 14 Frank Kiš 5997, Marija Fitz 948, John Čofar 5998, Frank Slak 533, Joe Fitz 6902, Joe Plut 8330;
pri postaji št. 15 Josef Jurman 3934;
pri postaji št. 22 Frank Miklaučič 9173, Marko Šijanc 4950;
pri postaji št. 23 John Furlan 2276;
pri postaji št. 25 John Bombač 2942, John Logaj 200;
pri postaji št. 27 Ivan Rudman 4863, Joe Bohorič 8596, Alojz Rady 7005;
pri postaji št. 29 Frank Doričak 7417, John Mrvič 5470;
pri postaji št. 30 Nik Fabjanič 8476, John Suhadolc 4523, Peter Spehar 9269, John Rupnik 9017, Andro Zupanc 4232;
pri postaji št. 31 Luka Borič 9319;
pri postaji št. 33 John Cvergol 8448, Franc Začnik 7446;
pri postaji št. 37 Frank Kirar 7388;
pri postaji št. 39 Jožef Oblak 3842, Marija Oblak 756;
pri postaji št. 41 Ignac Gaberšek 5261, John Turpej 5943, Gerorg Lipar 6758, Gašpar Kolar 8132;
pri postaji št. 42 John Bergant 4206, Josef Prezel 6672, Ignac Tušek 3887;
pri postaji št. 44 Marko Petričič 4284, Anton Valencjak 5664, Peter Tomšič 9157, Rudolf Blažič 2712, Frank Verhole 1686, Frank Us 2424, Jakob Bogataj 5729, Anton Skodlar 7431;
pri postaji št. 47 John Humer 2824;
pri postaji št. 51 Katarina Mišmaš 737, Matt. Debelak 602;
pri postaji št. 55 Ivan Milavec 9107;
pri postaji št. 73 Ivan Žibert 6860;
pri postaji št. 67 Frank Tušek 4559;
pri postaji št. 68 Josef Bančar 8424, Peter Gulič 8179, Martin Dimec 6707;
pri postaji št. 72 Frank Vales 6450, Ana Vales 468;
pri postaji št. 73 Helena Jurik 1075;
pri postaji št. 74 Frank Pintar 5977;
pri postaji št. 79 Alojz Papeš 7250, Johan Kerže 8674;
pri postaji št. 82 Frank Modic 9364;
pri postaji št. 86 John Princ 9142;
pri postaji št. 87 Franc Jerep 9165;
pri postaji št. 88 Frank Šuštaršič 4878;
pri postaji št. 90 Anton Lekše 8950;
pri postaji št. 92 Martin Knes 4162.

ODSTOPILI ČLANI:

pri postaji št. 55 Ivana Mikolič 621;
pri postaji št. 92 John Kramar 6682.

ČRTANI ČLANI:

pri postaji št. 1 Alojz Zidar 6643, Frank Žigon 9293;
pri postaji št. 3 Andrej Meže 8790;
pri postaji št. 9 John Verbe 593;
pri postaji št. 13 Frank Masel 806, John Cudar 5412, Ignac Černe 5658;
pri postaji št. 22 Jernej Oblak 6912;
pri postaji št. 26 Jakob Budnar 5143;
pri postaji št. 27 Franc Masle 2585;
pri postaji št. 28 Štefan Kos 5616;
pri postaji št. 41 Frank Lepej 4445, Josef Žerdani 1555, Ignac Grilj 4088;
pri postaji št. 42 Mike Klučevšek 4746;
pri postaji št. 44 Karl Cafuta 4554, John Ragust 5828, Anton Gaberšel 6252, Matt Šetina 1049, Josef Gorjup 5509, Johana Šetina 89, Roza Gaberšek 829;
Pri postaji št. 51 John Alič 891;
pri postaji št. 71 Josef Šušteršič 9086;
pri postaji št. 92 John Pogačnik 5657.

UMRLI ČLANI IZPLAČANI:

Cert. št. 1160 Andrej Hantar, član postaje št. 5 v Dening, Ark. zavarovan za $250.00;
cert. št. 1656 Ivan Škrjanc, član postaje št. 26 v Collinwood, O. zavarovan za $500.00;
cert. št. 2549 Angelo Zanotti, član postaje št. 13 v E. Mineral, Kans. zavarovan za $250.00;
cert. št. 6553 John Boldan, član postaje št. 78 v Somerset, Colo. zavarovan za $500.00.

UMRLI OTROCI:

cert. št. 1649 Frances Putz, članica postaje št. 29 v Rock Springs, Wyo. $75.00;
cert. št. 3067 John Hafnar, član postaje št. 29 v Rock Springs, Wyo. $75.00.

Z sobratskim pozdravom vsem članom in članicam

JOHN TELBAN, glavni tajnik.

Kolera v Avstriji.

Ženeva, Švica, 5. marca. — Iz Inomosta prihajajo poročila, ki zatrjujejo, da je izbruhnila kolera v sedemintridesetih avstrijskih mestih in vaseh.

Položaj pri Verdunu.

Pariz, Francija, 4. marca. — Francoski vojni minister, general Gallieni je izjavil, da je s položajem pri Verdunu popolnoma zadovoljen.

Miljon izstrelkov na dan.

Pariz, Francija, 5. marca. — Francoski artilerijski častniki pri Verdunu sodijo, da so izstrelili Nemci prve štiri dni bojevanja pred Verdunom dva milijona izstrelkov, po večini teškega kalibra. Francoska artilerija je bržčas izstrelila ravno toliko, kar znaša štiri milijone v štirih dneh, ali en miljon artilerijskih izstrelkov na dan.

Švedska svari državljane.

Stockholm, Švedska, 5. marca. Danes je naznanilo švedsko zunanje ministrstvo, da je posvarilo svoje državljane, naj ne potujejo na oboroženih parnikih.

Čudežna umetna roka.

Na dunajski kliniki je dr. Maks Kohn iz Berlina, ki je izgubil oktobra 1914 levo roko, kazal umetno ameriško Carnesovo roko. Dr. Kohn je umetno roko obračal, prijemal in izpuščal z njo stvari, navzoči nadvojvoda Štefan ni mogel iztrgati papirja iz nje. Predavatelj je odprl z obema rokama dežnik, odpiral je z levico in nosil, štel denar in jedel z njo.

Vojaški vlak se je ponesrečil.

Ancona, Italija, 5. marca. — V bližini mesta Pedaso je skočil s tira neki italijanski vojaški vlak. — Dvanajst oseb je bilo mrtvih, veliko pa smrtno nevarno ranjenih.

Turki in Albanci.

London, Anglija, 5. marca. — Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila poročilo, da so Turki in Albanci zasedli mesto Berat v Albaniji.

Smrt na ulici.

Passaic, N. J., 5. marca. — Danes so našli tukaj na ulici pri Main Ave. nekega moškega mrtvega. Bil je še gorak ter je imel pod srcem veliko rano od bodala.

Malo odgovora.

Več mojih prijateljev me je opozorilo na "kritiko" mojega skromnega dopisa, ki je izšel v 36. štv. "Glas Naroda". "Kritizira" urednik nekega pseudoslovenskega lista, ki izhaja v Duluth, Minn.; pravim pseudoslovenskega lista, ker list je nemški, izven v jeziku, v vsakem oziru.

V svojem dopisu sem predlagal tri točke, ki obsegajo tri dolžnosti ameriških Slovencev napram svojemu narodu:

1. Podporo našim narodnim zastopnikom pri jugoslovanskem odboru.
2. Pomoč slovenskim ujetnikom.
3. Zbiranje denarja za slovenske vdove in sirote.

Z ozirom na prvo točko me imenuje urednik z Dulutha "zabitega". (Njegov učitelj zasluži šibo, ker ga ni naučil lepših izrazov).

Odgovarjam: Na tisoče najboljših ameriških Čehov, Slovakov in Hrvatov podpira svoje narodne odbore v Londonu, Parizu in Petrogradu; podpirajo jih, ker pričakujejo od njih koristi za svoj narod. Ako sem torej jaz "zabit", ker pričakujem narodno korist od našega odbora, sledi, da so "zabiti" vsi oni tisoči najnaprednejših Čehov, Hrvatov in Slovakov.

Ne poznam urednika N. V. v Duluthu, toda sodeč po njegovih izrazih in pisanju voběe, moram reči, da mnogim izmed onih Slovanov ne seže niti do kolen.

In zakaj imajo Čehi, Hrvati in Slovaki svoje zastopnike v Londonu, Parizu in Petrogradu?

1. Zato, ker je Avstro-Ogrska nad njimi, kakor nad nami, dosledno vihtela bič: kar so zgubili, so zgubili po njeni volji, kar so si pridobili, pridobili so si brez pomoči Avstro-Ogrske; mnogokrat proti njenim ukrepom. Prelivali so kri za njo, trpeli in gladovali, tlačanili in plačevali, poljubovali roke, ki so jih teple, klanjali se onim, ki so pljuvali nanje; učili so jih sramovati se svojega rodu.

Vladi še ni bilo dovolj; prišla je vojna. Medtem, ko so sinovi in možje umirali za Avstro-Ogrsko, so bili njih bratje in očetje doma preganjani, sojeni, streljani. Vlada jim je vzela vse, prepovedala vse, samo tlačaniti ne. Bojuj se in umiraj, Slovan, da si še za naprej ohraniš svoj bič in svoj jarem!

2. Prišel je obup. Vlada, ki jim je vzela vse takrat, ko so največ žrtvovali za njo, bode vihtela bič tudi po vojni, če zmaga. V slučaju avstro-nemške zmage, bič ne odide, v slučaju zavezniške zmage pa pride lahko svoboda.

3. Postavili so vse na eno kocko: Zavezniki zmagajo. Če zmagajo Nemci, avstrijski Slovani ne izgube ničesar; ostane jim, kar so imeli: jarem in bič. Če zmagajo zavezniki, pa jim ti lahko dajo svobodo, toda Slovani morajo zaveznike že prej prepričati, da so vredni svobode.

To delajo londonski odbori sedaj potom novinarstva in predavanj; iščejo stike z zavezniškimi diplomati, skušajo jih pridobiti za svojo stvar, itd. Ali so "zabiti" zato, ker so si izvolili edini mogoč pripomoček k svobodi? Le udrihajte po vsakem upu za svobodo, uredniče v Duluthu! Učite svoje bralce ljubiti jarem, ki jih moralno še sedaj tišči, dasi prebivajo v deželi svobode! Ako narod ni že popolnoma zgubil smisla za svobodo, bode toliko prej spoznal, kdo mu je odkrit prijatelj in kdo je njegov prikrit sovražnik.

Z drugim in tretjim mojim predlogom bi se vsak strinjal, pravite. Zakaj pristavljate besedico bi? — Ali ste hoteli reči: Bi se vsak strinjal, če bi imel dovoljenje od vlade presvitlega cesarja? Črni ste, pa tudi boječe žolti; torej črnožolti.

V svojem pisanju hočete na vsak način dokazati svojo barvo: Najprej predbacivate ligašem, da so proti zbiranju denarja za vdove in sirote, potem pa nesmiselno sumničite mene, da se sramujem svojega stanu, ker se nisem podpisal z Rev., t. j. častiti. Niti prvo, niti drugo ni resnica. Liga se ni nikdar uradno izrazila o tej zadevi z enostavnega vzroka, ker po ustanovnem shodu še ni imela drugega zborovanja, kjer bi vprašanje o podpori za vdove in sirote gotovo našlo svoje častno mesto. Da Liga še naprej ne nabira denarja med drugim tudi v ta namen, so krivi menda oni, ki se tako hvalijo, da so jo uničili; vi ste prišli pozno, pa vendar ste se potrudili storiti "ta svoje". Da li je Liga v resnici mrtva, bode pokazala bodočnost; mogoče da ste se radovali pred časom.

Posamezni člani Lige so predlagali, da naj se denar ne pošlje na Avstrijski Rdeči Križ, marveč naj se čaka, dokler ne dobimo zagotovila, da bode naš denar v resnici prišel v roke slovenskim vdomam in sirotam. Po mnenju vsakega treznega človeka, so oni posamezniki priporočali popolnoma dobro stvar; proti temu so bili le "avštrijaki" in "nemčurji", med katere se morete z mirno vestjo prištevati tudi vi. Vlada v Cislitvaniji je nemška, kakor je ona v Translitvaniji madžarska. Nemška vlada v Avstriji je prodala svojega sivolasega vladarja na korist Nemčiji. Slovani v Avstriji so rešili njeno neodvisnost 48. leta, toda tokrat so še mogli odpreti svoja usta; danes morejo avstrijski Slovani le še umirati za slavo Nemčije; danes so avstrijski Slovani le še sužnji — helotje.

Ponavljam: Le kričite slavo nemškemu imperijalizmu! Kadar se bodete nakričali, vam Nemci sami zamašijo usta. Namesto, da bi svojim bralcem odpirali oči, jih slepite, ker to ugaja našim avstrijskim kapralom in frajtarjem, živečim v Ameriki. Sramota!

Z ozirom na vaše sumničenje, češ, da se sramujem svojega svečeniškega stanu, odgovarjam le to: Rev., izreci Reverend, pomenja "častiti". Skrajšano Rev. je **uradni naslov** klerika, človeka kleričnega stanu. Naslova Rev. nimajo le katoliški duhovniki, ampak tudi pravoslavni, kakor protestantski pridigarji. Ker se nisem podpisal z Rev., še ne pomenja, da se sramujem mašniškega plašča, kar z navedenega vsak lahko sprevidi. Sicer pa vašega imena nisem našel v celem vašem listu; ali naj sklepam s tega, da se sramujete svojega pisanja in svojega imena? Nikakor ne, ker na tak način bi res omadeževal svoj 'mašniški plašč'.

Rojaki, ligaši, pokažimo kaj zamore resnična ljubezen do naroda in svobode! Skličimo shode, pogovorimo se! Zavrnimo sramoto, ki jo sipajo na naš narod sramotilci našega slovanskega imena!

Matej Kebe.

Obsodbe.

Amsterdam, Nizozesko, 5. marca. — "Handelsblad" poroča, da so se morali zadnji čas zagovarjati pred nemškim sodiščem štirje Belgijci, trije možki in ena ženska. Možki bodo zaprti od enega do treh let, ženska je pa obsojena v dosmrtno ječo. Obtoženi so bili protinemške agitacije.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO

82 CORTLANDT ST NEW YORK N. Y.

MOLITVENIKI:

Skrbi za dušo, v platno vez.	—.50
Marija Varhinja, v platno vezano	—.50
Marija Varhinja, v usnje vez.	$1.20
Sveta Ura, v usnje vezano	$1.20
Rajski Glasovi, v platno vez.	—.45

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski	—.25
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleščina brez učitelja	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Domači zdravnik	—.50
Hitri računar	—.40
Katekizem ves. mali	—.15
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o šebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Slovensko-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Slov. angl. in angl. slov. slovar	—.50
Slovenska Slovnica, ves.	$1.20
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Voščilni listi	—.25
Veliki vsevedež	—.40
Zgodba sv. pisma	—.60
Žirovnik, narodne pesmi, 2. in 3. svezek, ves., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Bitka pri Visu	—.30
Božični darovi	—.15
Ciganova osveta	—.25
Črni bratje	—.25
Don Kižot	—.20
Doma in na Ptujem	—.25
Erazem Predjamski	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnice	—.20
Gočevski katekizem	—.25
Hedvika	—.25
Hildegarda	—.25
Hirlanda	—.25
Hubad, pripovedke, 1. in 2. svezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izdajalec domovine	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romaj	—.45
Knez črni Jurij	—.25
Krvna osveta	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Malomestne tradicije	—.25
Mesija, 1. in 2. zvezek	—.80
Miklova Zala	—.35
Mlinarjev Janez	—.45
Mrtvi gostač	—.25
Muzolino, ropar Kalabrije	—.35
Na jutrovem	—.30
Na različnih potih	—.20
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
O jetiki	—.15
Odvetniška tarifa	—.30
Pavliha	—.25
Pod Turškim Jarmom	—.25
Pregovori, prilike, reki	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Rinaldo Rinaldini	—.35
Roparsko življenje	—.20
Srečolovec	—.20
Strelec	—.20
Sv. Genovefa	—.25
Sv. Notburga	—.25
Titanik	—.30
Trojak, povest	—.50
Turki pred Dunajem	—.35
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodba o povišanju	—.30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek	—.40
Zlate jagode, ves.	—.30
Življenja trnjeva pot	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, kričanski deček	—.20
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30

TALIJA.
Zbirka gledaliških iger

Pri puščavniku	—.20
Idealna Tašča	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške s svetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.25
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	$1.50

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštna ali znamka. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Sestanek na Rušah.

Spisal **Ivan Cankar.**

Sedeli smo precej časa v veliki, zakajeni sobi z nizkim stropom in rdeče pobarvanim pohištvom. Sekunda se je vlekla po času za sekundo in pivo se je kisalo v steklenicah. Od peči se je čulo nahodno, piskajoče smrčanje, in dvoje bosih nog je viselo ob zeleni loončevini. Na mizi je stala petrolejka, ki je vsak hip ugašala in zopet vzplamtevala z ozkim, trepetajočim plamenom; obrazi so se videli v njeni sevtlobi trdi in bledi, kakor izklesani iz sivega mramorja.

Vsi trije smo bili tesno zaviti v zimske suknje; Bukovec se je stresal ter šklepetal z zobmi.

— Prokleto — kaj nič ne kurite?

Izza mize je vstajala suha ženica in odgovarjala z vznemirjenim, nenavadno uslužnim glasom:

— Izvolite, izvolite .... takoj vam postrežemo .... Morda zahtevate še eno steklenico?

Naslonila je glavo na steno ter dremala dalje s poloodprtimi očmi.

Med mano in Bukovcem je sedel Jožef Tabula, žandarmerijski narednik s Strmice. Človek velike, močne postave, z mirno odločnostjo v obrazu — sivobiede, ledene polti, rezkih, globokih črt kosti širokih in vzbočenih; v očeh samih ni bilo nikakoršnega posebnega izraza, a vsled golih, rdeče obrobljenih trepalnic se je zdelo, da leži na njih — kakor komaj vidna mokrota — nekaj polzakritega, otožnega. Govoril je malo, razgreval pa se ni nikdar; toda kar je rekel, je dobilo hipoma poseben pomen, kakor da je hotel povedati z isto besedo vse kaj drugega, globočjega.

— Ni je smel umoriti .... on ni imel pravice, — je ponovil tiho s svojim mirnim, monotonim glasom.

Bukovec pa se je vznemirjal ter zamahoval z rokama.

— Pravico je imel! Dovolite, da vam razložim to stvar!

— Odkar sta stopila pred oltar, ni imela več oblasti ne nad svojo častjo ne nad svojim življenjem. Zakaj če je šla v ložo, je oškropila tudi njega. Ali — čemu?

Zganil je z rameni in prestavil svoj kozarec.

— Vsako razlaganje je tu nepotrebno. Vi razumete vse prav tako kakor jaz — in zdi se mi, da tudi ne čutite drugače. Jaz Boga mi, če bi se meni zgodilo kaj takega — zdelo bi se mi, da mi gnije pol telesa .... Ne videl bi ničesar drugega nego njen greh in svojo sramoto ....

Bukovec se je razgreval bolj in bolj, Tabula pa je ostal miren in hladen.

— On ni imel pravice .... To je navadna nesreča, kateri se ne da izogniti; podobna je elementarni nezgodi: — jokaj ali kolni, tu ni nikake pomoči .... Ali je ubil s sekiro njeno nezvestobo in svojo nesrečo?

Bukovec je zamahnil z roko ter ni ni odgovoril.

Ves razgovor se je nanašal na beležko v nekem dnevniku. Poročal je nekdo s suhimi besedami, kako je neki kmet ubil s sekiro svojo nezvesto ženo. Stvar je bila opisana tako malovažno in na kratko, da ni vzbudila v meni prav nič posebnega zanimanja.

Bukovec je vzel list in je bral. Roka se mu je pričela tresti in kri mu je stopila v obraz. Od tistega trenotka so postale njegove kretnje nervozne in nenaravne; govoril je s prisiljenim, previsokim glasom, hlastno, razburjeno in v presekanih stavkih: — njegov prijetni obraz z zavihanimi, svetlimi brčicami in lepimi rjavimi očmi je bil zdaj zabuhel in ves vznemirjen.

Jaz sem nestrpno čakal, da se razidemo; a trenotki so odhajali počasi, kakor bi vlačili za sabo težke verige in vlaka ni bilo od nikoder.

— Jaz bi napravil isto — jaz bi jo ubil! — je hitel zopet Bukovec.

Vstal je razburjen in stopil par korakov po sobi, da je zažvenketala svetiljka na mizi.

— Vi bi napravili isto? — je ponovil Tabula mirno in pogledal nanj z velikimi, hladnimi očmi. Bukovec se je zdrznil, in ustnice so mu zatrepetale, kakor da je hotel naglo odgovoriti. Del je klobuk na glavo in si ga pomaknil nizko na oči, da mu je zakrila senca ves obraz.

— Zdi se mi, da že lahko odidemo .... Vi, vzdramite se, da plačamo!

Krčmarica je skočila kvišku in izza peči se je dvignil rdeč obraz z razmršeno sivo brado; pogledal je zaspano po sobi, potem pa se je naslonil na gorke cunje nazaj.

Stopali smo hitro po strmi poti proti kolodvoru. Noč je bila lepa in jasna. Na svetlem nebu so dremale zvezde v mirnem, belem svitu, daleč oddaljene druga od druge. Okrog nas, na obeh straneh — sama pusta, valovita krajina, pokrita s snegom; le tu pa tam je samevalo nizko drevo z golimi, črnimi vejami. Pod nogami je škripala tenka plast snega; časih je zabučal veter v daljavi, prihajal je bližje z zategnjenim žvižgom in z ledeno silo zapuhal v obraz.

Visoko gori v hribu se je svetila luč, in par temnih poslopij se je dvigalo iz belega ozadja. Začul se je nedoločen topot in šum, rdeča iskra se je zalesketala na izhodu, in pred kolodvorom so se premikale črne postave semtertja ....

Vlak je prihajal, in ropotanje koles in puhanje pare se je slišalo razločneje in glasneje.

Nad vrati dolgega, začrnelega poslopja je gorelo dvoje svetiljk. Uradniki v službenih oblekah in s temnimi, resnimi obrazi so prihajali in odhajali; par žensk s košarami in zavitki v rokah je begalo z zardelimi lici in nemirnimi pogledi po prostorni veži; velik, suh človek v črni, obnošeni obleki, z ugaslo cigaro med zobmi in majhnim kovčegom v roki je slonel ob zidu in gledal zaspano proti peronu.

Tabula se je poslavljal.

— Gospod Bukovec, če se peljete v Pogorje, se ustavite gotovo tudi na Rušah .... tako za pol ure?

Bukovec je stal med vrati, in luč mu je sijal aravno v obraz; zamežikal je z očmi in neprijetna guba se mu je zarisala krog ustnic.

— Da, mogoče je! ....

— Pozdravite mi ženo; ona je tam .... za par dni!

— Da, ona je tam, — je ponovil Bukovec brezglasno, stopil na kameniti prag in se obrnil v vežo.

Tabula se je zavil tesneje v dolgi žandarmerijski plašč ter odhitel navzdol proti vasi. Njegova velika, temna postava se je prikazovala na ovinkih vedno nižje, dokler ni izginila globoko v bregu. Doli v gostilnici je bila že ugasnila luč.

Izprevodnik je klical z zategnjenim glasom, in pohitel sem za Bukovcem, ki je bil že odšel na peron.

II.

V kupeju je sedela poleg naju mlada ženska, ki se je gotovo vozila že vso noč; njen obraz je bil zaspan in utrujen, obleka posvalkana, čevlji prašni in odgrnjeni. Odzdravila je leno in prisiljeno naslonila se je v svoj kot in zatisnila oči

Bukovec je odgrnil okno. Na izhodu se je pričelo svitati; luna je vstajala iz zvezde so ugasovale v njenih svetlih, mrzlih žarkih. Daleč na okrog so se dvigali nizki holmi, goli in dolgočasni, samo tu pa tam porasli z redkim smrečevjem; globodo v dolini se je prikazala raztresena vas, pol zakopana v snegu.

V mesečnem svitu se je izpreminjal neizmerni beli prt v čudovitih nijansah; odskakovale so srebrne in smaragdne iskre, zalesketavali so se azurno-modri trakovi, prepregali vso ravan trepetali in izginjali — se potapljali v svetlozelenih in lahnorožnih valovih; bleščalo se je pred očmi, in sinje nebo in bela krajina s svojim snegom in z oddaljenimi temnimi gozdovi — vse se je spajalo polagoma v migljajočo, prozorno meglo.

Na postaji smreški je izstopila najina sopotnica. Ko sva ostala sama, je odprl Bukovec okno, in mali zastor je zafrfotal v ledenem nočnem vetru....

Hipoma se je obrnil k meni in njegov obraz je bil nenavadno teman in prepadel.

— Tebi je stvar znana; zakaj ne opomniš ničesar?

Jaz nisem vedel, kaj bi mu odgovoril; on pa je stopil bližje k meni in me prijel za ramo.

— Povej mi, ali nisem najbolj zavržen človek na svetu? Ti si mi očital to na tihem, ko smo sedeli s Tabulo pri isti mizi .... Ko si mi pokazal tisto strašno notico — kaj si takrat mislil? .... In zdaj, prijatelj — zdaj se peljem k nji, na dogovorjen sestanek ....

Hotel je dostaviti še besedo, a stisnil je ustnice ter se vrnil k oknu. Vlak je drdal po ozkem ovinku, in za par hipov je posvetil mesec v kupej. V dolini se je zaiskrila široka voda in njeno šumenje se je spajalo z enakomernim ropotanjem koles v nerazločno bučanje.

— In Tabula ni zinil o tem ves čas niti besedice ....

— Ne, čemu bi bilo treba škandalov? — je odgovarjal Bukovec s hlinjeno ravnodušnostjo, a videlo se mu je, da ga je dušil srd in sram. — On je vedel vse prav dobro: s svojim hladnim vedenjem me je hotel rezati kolikor mogoče globoko v meso; in to je napravil mojstersko, nedosežno! .... Naposled — jaz mu delam krivico! Kako je hotel ravnati drugače — leden filozof, kakršen je? On nima živinske krvi kakor tisti kmet. A kljub temu njegova koža ni od železa; razjedlo ga bo od znotraj, na tihem .... In krivda ni moja, Bog mi je priča ....

Pogledal sem ga osupel, on pa je zaprl okno in sedel na klop, meni nasproti.

— Njegova hladnost izvira tudi iz tega, da razume vso stvar najbrž bolje nego vsi drugi — da jo vidi, kakor je v resnici .... Meni samemu ne more biti jasna, ker stojim sredi v vrtincu; tebi in komu drugem še veliko manj. Ali je to ljubezen, kar je med nama? Kakor se je bilo začelo in kakor se zdaj nadaljuje, ni bilo v vsem niti kapljice sreče; samo zaduhlo trpljenje, od prvega trenotka pa do danes. Takrat si jo videl sam — precej prvo leto po poroki. Če bi bil tisti čas kdo drugi na mojem mestu, bi se mu bilo prav tako zgodilo, kakor se je zgodilo meni .... Spoznal sem iz njenih oči in iz njenih besed, da išče življenja drugod in da raztrga o prvi priliki nenaravne vezi med sabo in svojim možem — tem mrzlim kipom miru in poštenja. Ona je izmed tistih nemirnih duš, ki hočejo vsekakor izpremembe, razburjenja, in ki ne morejo živeti drugače nego v viharju. Kadar je priklenjena med štiri stene, v redne, vsakdanje razmere, se ji zdi, da je zapuščena in nesrečna — suši se in vene .... Misliš si morda, da hočem s tem razlaganjem opravičevati sam sebe. Ne, jaz se ti zarotim še enkrat: krivda ni moja. Kar sem delal in govoril tiste prve nesrečne dni — vse je prišlo tako polagoma in samo od sebe, da sem se zavedel jasno šele takrat, ko sem jo pritisnil prvikrat na svoje prsi ....

— Bil sem tako slep, da nisem videl, kaj se je godilo v nji, ko sem ji pripovedal o veselem življenju tam zunaj v solnčnem svetu — ko sem ji posojal velikomestne romane, polne strastne ljubezni in romantičnih pregreh. Njen mož jo je nosil na rokah, ji izpolnil vsako najmanjšo željo, a ona tega niti zahtevala ni; zahtevala je življenja. Tabula je hodil po svojih službenih potih — ona pa je sedela doma in sanjala .... A to ni moglo dolgo trajati; pričakovati je bilo vsak trenotek, da si napravi njeno nezadovoljno hrepenenje svojo gaz, četudi siloma. Morda je slutila kam jo privede ta prepovedana pot; a takrat že ni imela več nobene oblasti nad svojimi koraki. Koristilo pa ji je vsaj toliko — da zdaj ne sanja več ....

(Konec prihodnjič.)

16 občinskih odbornikov toženih zaradi razžaljenja Veličanstva.

Lansko leto je bila pred deželno-brambnim divizijskim sodiščem v Pragi obravnava proti 16 občinskim odbornikom iz Radnic pri Plznu, ki so bili toženi zaradi razžaljenja Veličanstva. Obtoženci so bili takrat oproščeni. Proti tej oprostilni razsodbi je bila podana ničnostna pritožba, kateri je najvišje domobransko sodišče na Dunaju ugodilo ter odredilo, da se vrši nova obravnava.

Vila d' Este rekvirirana za civilne in vojaške potrebe.

Kakor poroča "Corriere della Sera", je rekviriral župan v Tivoli vilo d' Este nadvojvode Frana Ferdinanda za civilne in vojaške potrebe občine. Določeno je pa, da se ne sme vporabiti dvoran višje umetniške vrednosti. Obenem je rekviriral župan tudi samostan San Michele, last reda irskih dominikancev.

Italijanska fronta.

Rim, Italija, 5. marca. — Italijansko vojno ministrstvo naznanja, da so odbili Italijani vse avstrijske napade ob soški in tirolski fronti.

Peter Zgaga.

Veste, kaj so mi napravili gospodje v uredništvu Glas Naroda? Ne, ne veste, seveda, kako bi vedeli! Cel teden sem se klatil po bližnjah naselbinah, videl to in ono, slišal to in ono, pil pa vse, kar ne diši po vodi. Predvčerajšnjem sem začel modrovati: — Kaj, Zgaga, če bi šel malo nazaj v New York, da v miru in v vinu slovesno popraznuješ svoj god — pustni torek. — Nisem si dal dvakrat reči in odpravil sem se. Ko pridem v svoje stanovanje, (imam namreč tudi stanovanje, mala sobica je in dva tedna jo imam že na upanje) najdem na mizi cel kup pisem. Pa ti vsaj niso začela pisati dekleta, — pravim sam pri sebi — slabo bi ne bilo, star si pa tudi dovolj, da se lahko oženiš. Toda kmalo sem izprevidel, da mi pisem niso pisala dekleta, pač pa cenjeni rojaki, ki so jezni name. Za naslov so pisali na uredništvo Glas Naroda, ki je res ugodilo njihovi želji. Gospodje uredniki so rekli, da me sicer poznajo na videz, da jim je pa moj jezik osebno znan; znan je in vsakemu človeku, ki pride z menoj le enkrat v dotiko, ter da store cenjeni rojaki najboljše, če se kar lepo z menoj pobotajo in da naj mi dajo dobro pod nos.

Prvo pismo:

"Že večkrat sem pisal raznim uredništvom za nasvet, pa mi uredniki deloma niso odgovorili, deloma so pa rekli, da naj vtaknem glavo v poln lonec mrzle vode in če to ne pomaga, naj grem nemudoma k zdravniku. — Jaz sem namreč izumil mašino, s katero bi se dalo v eni uri pomoriti vse zaveznike. Nikar ne misli, da imam kako zvezo s "črno roko"; ne, to bom napravil na svojo roko. Svojo iznajdbo bom dal patentirati. — Tudi ti boš prišel na vrsto, ne boj se, če mi ne daš dobrega sveta, kaj naj storim. Vsi drugi so neumni, samo ti si še precej pameten, zato sem se pa obrnil nate."

Rojaku sem odpisal, da sem na žalost zelo neumen, da mu ne morem ničesar svetovati in da je po moji neumni pameti uporaba ledenomrzle vode zelo priporočljiva!

Drugo pismo:

"Ali si tudi ti tak kot so uredniki lista v katerega pišeš? Zakaj zabavljaš čez Avstrijo? Kaj pa boš s tisto prokleto Serbijo? Pazi, pazi, da ne prideš meni v roke. Če bi bilo tako kot ti praviš, bi bil pa ti lahko za cesarja...."

Oči so se mi zasolzile, ko sem videl, kako zelo me ceni dragi rojak. Toda te ginjenosti in tega navdušenja je bilo kmalo konec. Na zadnji strani lista je bil namreč prijatelj pristavil pristen pečat lastnega produkta. Gospod urednik, hotel sem vam že ponuditi to pismo, da bi ga fotografirali in priobčili v listu, pa sem se premislil. Gotovo bi se ustrašili stroškov. Treh temeljnih barv bi bilo namreč treba, da bi bil omenjeni pečat v listu ravno tak kakor je na pismu....

V tretjem pismu ni bilo nič zmerjanja. Glasilo se je takole:

"Peter Zgaga, saj ne boš zameril, če te nekaj nadlegujem. Ker vem, da imaš z uredniki dobro zvezo, in ker vidim, da natisnejo vse tvoje neumnosti in neslanosti, te prosim, da kako skomandiraš, da bo prišla tale moja pesem "Luna sije" v list. Če ni kaj prav, pa popravi."

Bral sem pesem in bral, pa nisem vedel, če bdim ali sanjam. — Slednjič sem prišel d oprepričanja, da je to pesem spesnil Prešeren s tem razločkom seveda, da je postavil vse vejice in pike na pravo mesto.

Rojaku sem pisal, da lahko spesni vse Prešernove pesmi, ker je Prešeren že umrl in ga potemtakem ne more tožiti. Čuva naj se pa pesnikovati Cegarčtovih proizvodov. — Cegare je namreč še vedno živ in zdrav in še vedno pesmi kuje.

Naslednje pismo se je glasilo:

"Predragi Peter Zgaga! Če si še samec, pridi k nam, tukaj je vsepolno slovenskih cvetk in ječmenovca tudi ne manjka. Cvetk je prav veliko tukaj in ječmenovec je prav po ceni. Če bi hotel kako cvetko izbrati, pridi sem, pa boš dal za ječmenovec, pa boš dobil cvetko. Ječmenovca sicer ne smemo javno piti, ker je za ječmenovec suha kontra, pa ga vseeno pijemo. In tudi cvetke pijejo rade ječmenovec in če hočeš ga boš tudi ti pil, če boš prišel sem po kako cvetko. Včasih se ječmenovca tako napijemo, da so cvetke hude na nas, pa jih z ječmenovcem zopet potolažimo, toda da niso več hude ne na nas in ne na ječmenovec."

V duhu sem sklenil, da se ne odzovem povabilu, ker je v omenjeni naselbini preveč cvetk in preveč ječmenovca!

O, Tone, Trbovčev, poglej, kako si razsvetlil glave onim, ki so brali tvoje duhovite razprave!

Zadnje pismo je bilo najbolj zanimivo. Pisal mi ga je veleučen in veledomišljujoči si človek. Ko sem ga bil prebral, sem se prijel z rokama za glavo, s prsti bi bil pa najraje segel prav do možgan, — da bi temlažje razumel pomen in smisel njegovih besed.

Pisal in svaril me je takole:

"Veste, Mr. Peter Zgaga, mi nismo zato tukaj postavljeni, da bi se iz nas po časopisih norčevali, da bi nam očitali kako stvar, katere, pardon, si svesti še nikdar bili nismo, in da bi nas takole po zgagski za jezike vlekli, in pri tem, zavedajoč se, precenjajoč ter svest si pikrih besed svojih, psovke v lice metali, katerih mi niti zaslužili nismo in se nam niti najmanj dopasti ne račijo. (Hvala Bogu, da je konec tega stavka). Opozarjam vas torej zaradi milega nam slovenskega naroda, zaradi napredka in skupne vzajemnosti, da celo stvar prejkomogoče t. j. v najkrajšem času, v roke vzamete, da temeljito vsako besedo pretehtati blagovolite, preden si jo boste s svojimi umazanimi kremplji na potrpežljiv papir zapisati predrznili. Jaz sem izobražen človek in vem, kako je z izobraženci postopati navada, zato se mi vsled dobrosrčnosti notranjosti moje duše, malo preneumno zdi, prepirati se s človekom vaše karjere in identifikacije. Dovolj za danes! Ako mirovati hoteli ne boste, vedite, da je na svetu še vedno poštena slovenska duša s slovensko čutečičim srcem, ki vse, kar je graje vredno, pohvaliti blagovoli."

Ko sem prebral to pismo, mi je bilo težko pri srcu in žejno v želodcu. Stopim v gostilno in zapazim neki čikaški list, na katerega zadnji strani je napisal pesnik Mike Cegare šest ali sedem verzov Petru "Zgagatu" v album. Pesnik sicer nisem, zafrkljivega duha je pa precej v meni.

Evo ti, Mike Cegare, pesem, tako kot si jih ti delal v tistih časih, ko še nisi vedel, da se ne smejo besede koncem vrste še na kaj drugega končati kakor na "ali".

Zakaj pa bi si nagajali,
drug drugega v nič devali?
Roke naj vsi bi si podali
in skupno naj bi delovali!
Zato, Cegare, pamet! Ali
na gare bodemo te djali,
in vsemu svetu pokazali:
— To vam je tič, ki zna na "ali"!
Ko slovnico očita v šali,
se skrajno bedasto kobali.
Veš, Mike, samo "Zgagi" ali
le kvečjem "Zgagu" bi dajali
se komplimenti. Niti mali
učenci "Zgagatu" bi ne pisali.

Vojni begunci in troški zanje.

Na dunajski vojni razstavi je čitati uradne izkaze o vojnih beguncih in troških, ki jih je imela in ima zanje avstr. država. Izmed ubeglih rodbin, ki so iskale zatočišča v avstro-ogrskih deželah, je potrebovalo okoli 610,000 oseb državno podporo. Troški za te podpore so znašali do konca novembra 1915 nad 279 milijonov kron. Največ beguncev je bilo na Dunaju, kjer jih je bilo nekaj časa 250 tisoč; danes je na Dunaju še okoli 137,000 beguncev. Najvišje število beguncev na Dunaju se je doseglo meseca junija 1915, ko se je začela vojna z Laško. V vsej državi je bilo med begunci 2,406,571 judov, 1,541,351 Poljakov, 651,758 Rusinov (Malorusov) in 366,832 Lahov, Slovencev in Hrvatov oziroma Nemcev. Za begunce se je zgradilo 300 šol.

Imenovanje katoliških škofov na Angleškem.

"Koelnische Volkszeitung" poroča iz Rima:

Angleška vlada je obvestila sveto stolico, da želi, naj se v vseh angleških škofijah imenujejo kot škofje le Angleži.

Soja-fižol — ljudska hrana.

Že pred vojno se je bil ta fižol, ki ima svojo domovino v vzhodni Aziji, precej udomačil v nekaterih krajih Evrope. Sedaj med vojno so začeli posebno v Nemčiji študirati, kako uvesti gojenje tega fižola, ki ima poleg obilih redilnih snovi tudi to dobro lastnost, da je jako poceni. Tudi v Avstriji so začeli misliti, kako preskrbeti širšim slojem prebivolstva dobro, tečno in poleg tega še ceno hrano. In ravno ta soja-fižol združuje vse te lastnosti. V vzhodni Aziji je poleg riža najglavnejša jed soja-fižol, in enako bi lahko zavzemal tudi v Avstriji, posebno, ker se da uporabiti za vse mogoče jedi. Iz njega ne napraviš samo mleka, ki je jako podobno kravjemu, ampak tudi sir in kruh in kavo in celo svetovnoznana angleška Worcester-shire-omaka je napravljena iz soja-fižola. Razvidno je torej, da bi se dal ta fižol prav dobro uporabiti tudi po drugih krajih, ter postal za revnejše sloje to, kar je sedaj krompir in žito.

Igra na nebu.

Kot jezdeci v divjem galopu
pode se po nebesnem stropu
težki oblaki.

Temno vihrajo raztrgane halje.
Zdaj so obstali. Čuj, in iz dalje
kakor koraki

polkov izmučenih mračno bučanje,
naraščajoče in pojemajoče v brezdanje
silne prepade.

To so koraki v polmrak zakrite,
v črni sovražni svoj prapor ovite
tuje armade!

— Ogenj! Sovražnik! — Jezdeci vriskajo.
Kopja, ostroge in meči se bliskajo
od kavalkade;

vmes repetirke in bajoneti....
V črnem požaru nebo se zasveti,
v črne prepade

ruši se zemlja. — — Mi pa se križamo,
oljko prižgamo, k bogu se bližamo,
majhni in bedni.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg barila:

Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne številke. — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplozivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemljsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov. — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojčkov. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Specialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitajski tipi. — Smešnice. — Oglasi.

Slike:

Italijanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrulja ob Visli. — Ruska infanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Italijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave. — Srbske utrdbe pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Zagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstrijci razdejali. — Fort štv. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarske čete na gorskem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske prednje straže v Rusiji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem. — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestrelnikom. — Triglavske pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode ozralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Jaka Fajtingar.

Spisal **Ivan Tratan.**

V našem kraju živi par družin, ki ne sejejo in vendar žanjejo. Naši kmetje so jim dali ime "Fajtingarji". Kaj naj to ime pravzaprav pomeni, ne ve nihče. Samo to ve pri nas vsak, da ni lepo, če je človek Fajtingar.

V naši vasi živita dve družini Fajtingarjev, nekaki potomci starih rokovnjačev. O marsikaterem teh Fajtingarjev se še pripoveduje, da je bil rojen v gozdu pod smreko, drugi na Obli goriei pod Štefanjo goro. Oče tega je v soboto zvečer ukradel vola, ga v gozdu ubil in pri ubitem volu zaspal, da so se mu morali ljudje izogibati, ko so šli v nedeljo zjutraj k maši. Oče onega ni imel ne polja, ne kozolca, pa je vendar prodal vsako leto po 50 mernikov pšenice. Tretji je imel pol mernika posetve, deset oken kozolca, pa ga je imel celo poletje polnega žita, ki ni raslo na njegovih njivah. Štirje strici teh Fajtingarjev še zdaj vzdihujejo nekje v ječi. Pri Gabru so zažgali hišo na vseh štirih oglih naenkrat. Orožniki si takrat niso upali v vas. Sam Gaber se je moral preobleči v orožniško obleko. Z zvijačo se jim je potem posrečilo dobiti požigalce v roke. Obsojeni so bili na mnogo let ječe. Eden izmed njih je bil priden v ječi, cesar ga je ob neki priliki pomilostil. Ponoči se je vrnil v našo vas. Puška je počila, skozi okno je priletela krogla in zadela Gabra v ramo. Kdo? Rokovnjač Fajtingar. Rokovnjač je izginil, niihče več ga ni videl. Le Gaber ga je proklinjal, dokler ga je bolela rana, potem je tudi on pozabil nanj.

Mnogo grehov se pripisuje rokovnjačem. Še moja mama se spominja, da so oče v sedemdesetih letih na pragu zvečer kleče molili rožni venec, da so mogli obenem paziti na hlev. Ponoči je spal vedno kdo za vrati v hlevu.

To niso bili rokovnjači. Prav navadni ljudje so bili, tatje, ki so na račun rokovnjačev kradli, požigali in celo ropali. Pojavili so se šele potem, ko so bili rokovnjači že davno iztrebljeni. V nekem času jih je bilo mnogo, prazaprav je bila cela naša vas velik tat. Bili so dobro organizirani. Orožniki jim niso mogli priti prav do živega. Šele po mnogem trudu se je končno posrečilo jih iztrebiti. Nekateri so odšli v tuje kraje, drugi so našli svoj žalosten konec po jetnišnicah. Le dve družini Fajtingarjev sta ostali v vasi. Ti ne sejejo in ne žanjejo, pa vendar žive bolje kot vsak posestnik.

Fajtingarji nabirajo poleti maline, gobe, mravljinčna jajčka, planinski mah in različne korenine in koreninice. Pozimi nosijo preste, prav doli do Ljubljane pridejo z njimi. Pred leti še niso toliko delali. Kak zajec ali srna je morala dati življenje. Krasti je prenevarno, divjačina je dobro zavarovana; živila so draga, zaslužek pa danes ravno tolik kot pred desetimi leti, kvečjemu gobe so dražje. Teh pa ne morejo toliko nabrati, da bi se poznalo pri njihovem življenju.

* * *

Jaka Fajtingar je ostal samec do starih dni. Že čez petdeset mu je šlo. Na koncu vasi je imel svojo borno bajto. Tam je živel svoje skromno življenje. Njegova posebnost je bila, da se je pečal izključno le z nabiranjem planinskega mahu. To mu je sčasom postalo bolj šport kot pa obrt. Če je le količkaj kazalo vreme, je bil ob solnčnem vzhodu že vrh Kriške planine, ob zatonu pa zopet v dolini. Vselej je prinesel natlačeno poln koš planinskega mahu. Sčasom je odkril taka mahovišča, da ni mogel sproti znositi mahu domu. Nabiranje mahu je jako nevaren šport. Jaki koneno oni mah, ki raste na pristopnejših mestih, ni bil nič več všeč. Strast se ga je polastila.: čim večja nevarnost, s tem večjim veseljem ga je Jaka nabiral. Vsako steno je oblezel, vsako brezdno pregledal; postal je strasten hribolazec. Komaj je čakal, da se je sneg umaknil nekoliko bolj k vrhu Grintovca, že je bil v gorah in potem skoro vsak dan do pozne jeseni. —

"Jaka, ali si tudi ti prišel? Pojdi no pit!" je klical v nedeljo popoldne Bregar iz Kokre Fajtingarju. "Oštir, zdaj ga pa le daj še merico. Na to veselje naj bo, ker je Jaka prišel!"

"Tobaka mi je zmanjkalo, sem pa dejal, moram iti ponj. V gorah ga ne prodajajo; česar nimaš seboj, gori ne dobiš."

"Jaka, ali še vedno lazi po gorah in skalah?"

"I, kaj pa bom! Človek se nekako navadi na pečine. Dolgčas bi mi bilo brez njih. Glej, tam-le Knapčev oče so se navadili na polje, daj jih v mesto, dolgčas jim bo po njivah in travnikih."

"Tisto je pa res", je odgovoril stari Knapeč. "Kar je, pa je", je še pristavil. Brez tega ni končal nobenega stavka.

"I, Jaka, sem dejal, kako se pa kaj zasluži pri mahu?"

"No, zasluži ... Obogatel ravno ne bom, beračit pa tudi ne pojdem, dokler bom zdrav. Pa kak krajcar se še lahko prihrani, če si pameten."

"Kar je, pa je, Jaka. Ti že lahko shajaš, vsa mahovišča so ti znana. Sem dejal, kar je, pa je."

"No, potem pa že. Kaj pa, da se ne oženiš, Jaka? Dosti si že star za ženitev."

"Prestar, reci, prestar, Bregar. Kdo me bo starca maral! Veš, dokler sem bil še mlajši, sem vedno mislil, da bom lahko izhajal. Pa sem se zmotil. Oprala bi mi, obleko bi mi zašila; na gorah se je veliko potrga... Oženil bi se, pa kdo bi me maral!"

"Koliko križev pa že imaš na hrbtu?"

"Že gre čez kljuko."

"E, ne pripoveduj! Izgledaš pa za trideset."

"Oče, koliko jih imate pa vi?"

"Kar je, pa je. Štiriinsedemdeset jih bo zdajle o sv. Alešu. Ti jih boš pa menda dvainpetdeset, ali ne?" je odgovoril Knapeč, ki je bil nekoliko gluh.

"Uganili ste, oče!"

"Saj sem vedel. Ko se je tvoj oče ženil, smo voglarili. To so bili časi! Danes pa, če nekoliko zavriskaš, že hodijo orožniki okoli hiše. Tilnovega Franeeta smo takrat pretepli. Sedem tedno je ležal; pa se ni nihče zmenil za to.Na podu smo plesali, je pa tvojemu očetu spodbil, ko je s tvojo materjo mimo priplesal. Kakor bi bil ogenj v strehi, tako je bilo. Vsi naenkrat smo ga. Kar je, pa je..."

"Jaka, veš, če bi ti imel prav veliko veselja do ženitve, bi ti jaz povedal za dekle. Ne bo ti žal, če jo vzameš. Par desetakov dote bo imela, pridna je, pa delavna, da malo takih."

"E, Bregar, nikar se ne norčuj! Kdo bi maral zame?"

"Kaj se bom norčeval! Če bi poprašal, gotovo jo dobiš. Moje sestre hči je, Fajdigova Franca. Šele dvaindvajset let je stara. Kak: tri desetake bo tudi prinesla k hiši. Več pa moja sestra ne more dati. Sedem jih je, pa samo bajta in par njivic."

"Fajdigova Franca... No, jaz je ne poznam."

"E, kaj je ne boš poznal. Včasih nosi pri Viršku preste. Lani v adventu jih je že nosila. Pa da ne boš mislil, zakaj jo tako ponujam! Bendarjev iz Nove vasi vedno okoli hiše lazi. Ne maram, da bi se kaj zgodilo. Ljudje imajo potem toliko govorjenja, zato bi jo rad od hiše spravil."

"Jaka! Kar je, pa je. Vzemi jo, če je dekle za to. Zakaj pa bi je ne vzel? Močan si še. Štirideset let še lahko živiš. Žensko baš pa le imel pri hiši. Skuha ti, opere. Bolj redno življenje boš imel."

"Saj mene tudi malo vleče, da bi poprašal. Samo bojim se: mlada žena, star mož, še ni bilo nikoli kaj prida."

"Za trideset izgledaš, za trideset. Le kar korajžo, pa poprašaj! Vem, da ne bodo rekli ne."

"Pa res ne vem, kako naj naredim. Če bi potem rekli ne, ima človek samo nepotrebno sramoto."

"Jaka, kar je, pa je. Poprašaš lahko. Fajdigovka ti gotovo ne bo odrekla. Boš saj dekle videl. Saj se še potem lahko kesaš, če bi si kaj premislil."

"I, no, naj pa bo! Bregar, pa povej, da v nedeljo pridem, popoldne po nauku. Knapčev oče pa pridejo z menoj. Kajne, oče?"

"No, pa pojdem. Daleč je v Kokro, seveda daleč, pa bo že na kak način. Kar je, pa je." — —

Dva meseca pozneje je bila Fajdigova Franca mlada Fajtingarica.

Jaka je bil srečen. Franca mu je skuhala, oprala peralo, zašila, kar je raztrgal na svojih potih. Medtem, ko je Jaka nosil mah, je Franca nabirala jagode in pobirala suhe veje po gozdu, da bi ne bilo na zimo treba kupovati drv. Jaka je odšel vedno kmalu po polnoči v gore. S solnčnim vzhodom je hotel biti že vrh Kriške planine. Temu užitku se ni mogel odpovedati. Kmalu za Jakom se je dvignila Franca in šla nabirat gobe. Treba je bilo zgodaj vstati, pozneje so prišli drugi ljudje. Ko je poslalo solnce prve žarke v skrivnosti polno svetišče gozda, je bilo tam že zopet vse mrtvo. Ljudje so odšli na polje po svojih opravalih...

Franca je gobe nabirala najraje v gozdu proti Novi vasi. Ljudje so to kmalu zapazili. Bendarjev France tudi hodi vedno tja nabirat. No, Jaki to ni prišlo do ušes in dobro je bilo.

Jaka ni mogel Franci biti nikdar ono, kar je bil France. Franceta je ljubila, Jako trpela. Prisilili so jo, da ga je vzela. Bendarjev France ni imel ničesar, Franca malo. Kako naj bi živela? Jaka je imel vsaj svojo kočo in par krajcarjev prihranjenih.

Prva ljubezen se ne pozabi tako hitro. Franca je prvi čas obupavala, France je divjal, ko je zvedel novico o Franci in Jaki. Uniči onadva in sebe. No, nič se ni zgodilo. Franca ga je potolažila. Saj ni, da bi moralo biti kar tako. Jaka hodi po mah in France lahko pride k nji v vas. Jaka je star; morebiti ne bo dolgo živel. Po gorah lazi, v večni nevarnosti je. Skala se utegne utrgati in ga pobiti. Moglo bi se mu spodrsniti, da pade v brezdno. Niti vrata bi ne zakrakala za njim. Franca je namigavala, no, France je ni hotel razumeti. Prepošten je bil. — Šli so k poroki. Še dve uri, predno je Franca stopila pred oltar, je bila v Francetovem objemu. Veselila sta se, da bo zdaj vedno tako. Kaj pa pozimi? Jaka se ne gane od hiše. No, do takrat se kaj izpremeni. —

"France, sreča je nama mila. Imam načrt."

"Kaj se ti je zgodilo, da si tako vesela?" jo je vprašal, ko sta se slučajno srečala v gozdu pri nabiranju gob. Vedno sta se srečala slučajno.

"Saj ti pravim, da imam načrt. Jaka išče pomagača za nabiranje mahu. Vprašal me je, če vem za primernega. Danes mu bom dejala, da bi bil Tilnov Francelj primeren za to opravilo. Jaka te ne pozna. Pridem pote, nihče ne bo vedel, da si bil včasih moj ljubček. Hočeš, Francelj?"

"Seveda hočem. Čim prej, tem bolje!"

"France, previdna morava biti, da Jaka ničesar ne zapazi! Še jutri pridem pote."

Zvečer se je vrnil Jaka z gor. Natlačeno poln koš mahu je prinesel. Pred vrati ga je čakala Franca in mu pomagala odložiti koš.

"Tako je, če ima človek ženico kot je Franca", si je mislil Jaka. Pa sem takrat še premišljeval, ali bi ali bi ne. Terne sem se branil."

Franca je postavila predenj skledo krompirja v oblicah in latvico kislega mleka. Jaka je začel lupiti krompir.

"I, Franca, kakor stvar premišljujem, vedno bolj sem prepričan, da bi bilo prav pametno, če bi vzel pomočnika. Šest dvojač bi mu dal vsak dan. Zaslužil bi mi jih devet do deset. Čez vse poletje bi se to že precej poznalo. Mahu je dosti, proda se lahko. Lekarnar v mestu pravi, da bi potreboval desetkrat toliko, kolikor ga nanosim."

"Težko boš našel primernega človeka. Premišljevala sem, kje bi bil kak človek. Pa ga skóro ni. Močan bi moral biti, pa zanesljiv."

"Šentej, Franca me ima bolj rada, nego sem mislil", si je dejal Jaka na tihem, na glas pa rekel:

"Seveda, zanesljiv bi moral biti."

"Samo za enega vem: Tilnov France iz Nove vasi bi bil za tako delo. Pa tudi pošten je. Njemu bi lahko zaupal."

"Ne poznam ga. Če misliš, da bi bil, pa pojdiva jutri ponj. Dopoldne imaš čas."

"Nobenega drugega ne vem. Pojutrišnjem bi že lahko šel s teboj."

"Čim prej, tem bolje."

* * *

V četrtek zvečer je prišel Tilnov France in v petek zjutraj sta se napotila v gore. Petek — slab začetek.

Zvečer je šel Jaka v gostilno po tobak. Vselej se je zamudil po kake pol ure. Moral si ga je privoščiti merico "slabega". Po celodnevnem trudu ga je bil potreben. France ni hodil z njim; Jaka mu je prinesel tobaka. Vsedel se je v kuhinjo k Franci. Jaka je bil vesel, da je France tako domač. Vode je prinesel Franci, če je bilo treba, in drv je nacepil. Jaka je bil zadovoljen z njim — Franca še bolj. Ni pa tega kazala. Jaka ni smel ničesar slutiti.

Nocoj se je vrnil prej iz gostilne. Franca in France ga nista pričakovala. Skozi okno je videl, kako se držita v objemu. Zavrelo je po njem. Tja bi skočil, pomandral bi ju! Postavil se je pod okno in poslušal.

"France, šest tednov že hodita skupaj v gore, davno bi bil že lahko naredil. Vsak dan sem pričakovala, da se vrneš brez njega. Česa se bojiš? Nihče ne izve. Vsak dan se lahko zgodi taka nesreča. Nihče ne bo niti slutil. France, nimaš me rad!"

"Franca, težko je ga tako zahrbtno spraviti s pota. Glej, če bi dejal: "Pomeriva se, kdo je močnejši", bi se borila, tepla. Kdor bi bil močnejši, bi živel, slabšemu bi bilo mesto v prepadu. Brez premisleka in z mirno vestjo bi ga vrgel v prepad. Ničesar bi mi vest ne očitala. Tako je pa greh. Vidim ga: na vrvi visi, spustim vrv, roke so se mi zapotile, nisem mogel obdržati. Na dnu prepada bi ležal. Pod menoj stoji, gibljaj z roko, skala bi ga zbila v brezdno. Franca bi bila vdova. Vsak dan si pravim: narediš konec. Rad bi, pa ne morem, vest ne da."

"Strahopetnež si, vesti se bojiš. Zakaj? Vest se ti utiši. Srečo boš užival ob moji strani. Tako hrepenim po tebi! Zdi se mi, da leži kos ledu ob meni, kadar me objame Jaka. Ne morem ga nič več trpeti. Vsak dan se mi gnusi bolj. France, jutri naredi konec! Z odprtimi rokami te bom pričakovala, pa samega, brez Jake. Ali narediš, France?"

"Naredim, Franca, naredim! Naj se zgodi potem, kar hoče! Enkrat mora biti konec, tako ni mogoče dalje živeti. Naredim, Franca, vdova boš še jutri." —

Jaka je zakašljal; počasnih korakov je stopil čez prag. Ni ju hotel presenetiti. Povečerjali so. Tema v sobi je kazala, da so se podali k početku. —

"Pa srečno hodita!" je dejala drugo jutro Fajtingarica Jaki in Francetu, ko sta se odpravljala v gore.

"Bog daj!" sta ji odgovorila, zadela koše na rame in odšla.

Ko sta bila sto korakov od hiše, se je Jaka spomnil, da je pozabil tobak.

"Šentej, tobak sem pozabil. France, kar naprej pojdi, doidem te!"

Vrnil se je. Franca se je čudila.

"Franca, slišal sem vaju včeraj, ko sta me s Francetom poslala v smrt. Vedi, Francelj se ne vrne nikdar več! Naredim z njim, kakor hoče on narediti z menoj. Sama si naredila načrt za njegovo smrt."

Franca je zavpila in hotela planiti za Francetom.

"Ne gani se mi! Ubijem te na mestu! Fajtingarji ne poznajo šale!"

Franca se je stisnila v kot in zaplakala. —

"Glej, tu doli je posebno lep mah in posebno veliko ga je!" je klical Jaka in kazal na petdeset metrov globoko steno. "Škoda bi ga bilo pustiti. Na vrv te privežem; šel bi sam, pa me nekoliko boli glava. V glavi bi se mi utegnilo zavrteti, padel bi."

France si je privezal konec vrvi okoli pasu, drugi konec si je ovil Jaka okoli žilave roke, na tla se je vlegel in noge uprl v steno, ki je bil prepričan o nji, da bi se ne ganila, če bi tovoren vlak zadel ob njo. France je vedel, da je varen, če drži Jaka vrv v roki. Prej bi mu vrv odrezala roko, ko bi Jaka izpustil. Počasi je izpuščal Jaka vrv iz roke, počasi je lezel France po pečini.

"Jaka, le počasi! Še bolj počasi!"

France je prišel na mesto, kjer je bila stena naravnost odsekana.

"Jaka, nič več ne morem!" je zavpil.

"France, zdi se mi, da je na odseku posebno lep mah. Spustim te še dalje. Obdržim te, čeprav s celo težo visiš na vrvi."

Jaka je še enkrat poskusil z nogo, če ima trdno skalo pod petami; potem je zopet lezla vrv počasi iz njegove roke. France je visel nad prepadom. Čisto v zraku je plaval. Če bi padel tu doli, če bi se odtrgala vrv, če bi Jaka izpustil, bi niti kosti ne našli na dnu prepada.

"Jaka!"

"Kaj hočeš?"

"Lep mah je tu. Dobro drži! Kmalu bom imel polno košaro. Še enkrat bom moral zlesti sem doli."

"France, nikdar več! Niti danes, niti jutri! Nikoli! France, ali poslušaš?"

"Poslušam, Jaka."

"Prav je."

"Jaka, šališ se."

"Fajtingarjev Jaka se ne šali. Sliši dalje: Nikdar več, pravim, ne boš lezel po tej pečini. Nikdar, nikoli! Vrv izpustim, ubiješ se. Vem za tvojo namero. Ubiti si me hotel, še danes. Sam bi se vrnil zvečer v naročje moje žene. Ti bi ležal v njenem objemu, jaz bi spal v prepadu večno spanje."

"Jaka!"

"Ne kriči, France! Ne pomaga. Grlo si raztrgaš, nihče te ne sliši. Moje oči ne vidijo tvojega obraza, moj duh pa vidi, kako se bojiš smrti. Mučiti te hočem; za vse prevare se hočem maščevati. Poglej podse! Globok je prepad. Na dnu boš ležal. Jastrebi bodo kljuvali tvojo kri, orli bodo raznesli tvoje kosti. Franca bo plakala za teboj; že plače. Povedal sem ji, da te danes ubijem. Zato sem se vrnil po tobak. France, ali slišiš? Smrti se bojiš. Strahopetnež, smrt v gorah je lepa, veličastna. Prvo solnce te bo objemalo s svojimi žarki, zadnja solnčna zarja bo zvečer poljubljala tvoje kosti. Treseš se, kot šiba na vodi trepetaš, na vrvi čutim. Glej, spuščam vrv! Ha, ha! Vrv pade s teboj vred v prepad, ne oklepaj se je tako obupno. Ona te ne obdrži, ko izpustim jo."

Nad Jakom se je sprožil kamen. Parkrat je poskočil po strmini, potem je Jaka začutil udarec. Kri se mu je vlila po obrazu. Veliko rano je moral narediti kamen, mnogo je bil krvi. Jaka bi bil rad potipal kaka je rana. Ni mogel. Z obema rokama je držal vrv.

Premišljal je: Zakaj naj bi ubijal Franceta? Ženo mi je zapeljal, varal me je. Saj ni res. Jaz sem mu vzel ljubico! Nobene pravice nisem imel do nje. Prej je bila njegova kot moja. Prišel je po svoje; zato naj bi šel v smrt? Ne, živita naj! Dejal sem: mlada žena in star mož še nikoli ni bilo kaj prida. Ali je bilo treba tega? Ne! Zakaj sem ju onesrečil? Jaz bi zaslužil smrt, jaz, ne on!

"France, kamen se je sprožil nad menoj. Udaril me je. Lobanjo mi je prebil, čutim, pa Fajtingar ima trdo življenje. Ni ga tako kmalu konec. Glej, zdaj bi izpustil vrv. Ne bilo bi te več. V dolini bi povedal, rano bi pokazal: kamen me je udaril, onesvestil sem se. Izpustil sem vrv, ni ga več. Tako bi dejal, pa jaz ne maram tvoje smrti. Glej, počasi te vlečem kvišku. Jaz hočem, da živiš. Še srečen boš s Franco. Odidem v tujino; naredim ti prostor. Norec sem bil, da sem hotel, starec, ljubezni mlade žene. Glej, Francelj, ravnokar boš tu. Čutim, da mi zmanjkuje moči, mnogo krvi mi je odteklo."

Jaka je še parkrat potegnil, da je France stal poleg njega, potem je padel v nezavest. Zraven njega se je zgrudil France, preveč so trpeli njegovi živci v zadnjih desetih minutah.

Prvi se je zavedel France. Noč se je nagibala proti jutru. Jutranji hlad ga je predramil. Kmalu se je zavedel, kaj se je bilo zgodilo z njim. Še zdaj se je tresel groze ob spominu, kako je čakal, kdaj pade v prepad. Fajtingarji ne poznajo šale. Kje je Jaka? Pogledal je okoli sebe, potipal. Da, tu leži.

"Jaka, Jaka!" ga je potegnil France za suknjič. Nič odgovora. Potipal ga je. Mrzel, mrtev. Kamen ga je ubil, preveč krvi je bil izgubil. France ga je zadel na rame in odnesel v dolino. Pred Franco ga je položil. Franca se je zasmejala, France jo je grdo pogledal: "Morilka!" in odšel je v tujino.

Nikdar več se ni vrnil k nji.

Rojaki!

Pri meni dobite vedno v zalogi Columbia gromofone, z in brez roga. Cene od $15.00 do $500.00. Slovenske, hrvatske in vse druge slovanske plošče. Pišite po cenik; pošljem ga brezplačno.

IVAN PAJK,
Columbia Gromophone Dept.
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

HIŠA NA PRODAJ.

Hiša ima 5 sob; zraven je hlev za dve kravi in potrebno poslopje za seno, koruzo in kokošnjak ter svinjak. En aker dobre zemlje je ograjene, na zemlji sta dva vodnjaka. Vse je 15 minut od premogovega rova. Kdor se zanima, naj mi piše.

Jacob Potočar,
Box 167, Dorrisville, Ill.
(4-6—3)

IŠČE SE

delavce za delati v usnjarni. Dobra plača in stalno delo.

C. Moench Sons Company,
(12-2 v d) Gowanda, N. Y.

Rad bi izvedel za naslov svojega sorodnika JOSIPA DIVJAK. Doma je iz Trške gore pri Krškem na Dolenjskem. Pred dvema letoma in pol sva bila skupaj v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega.— Joe Pirc, Box 747, Riehwood, W. Va. (7-9—3)

IŠČEM DELO.

Podpisani želim dobiti delo v kakem večjem mestu, kakor New York, Chicago, Cleveland itd. Jaz sem dobro izučen mizar, ali tesar, mehanik. Pišite na:

Rudolph Mihelič,
100 South Columbia Ave.,
(6-9—3) Miners Mills, Pa.

Dalmatinsko-Kalifornijska vinarska zadruga

Edino domače vinarsko podjetje z velikim skladiščem v mestu New Yorku
Naše vina, kakor tudi žganje so naravna, zdrava, in najboljše vrste.
Delamo jih po domačem načinu. Prodajamo jih po sledečih nizkih cenah:
V zalogi imamo tudi vsakovrstna vina in likerje.

CENE ZA SOD VINA:

(Claret)) 52 galon samo	$26.00
(Zenfandel) 52 galon samo..	$28.00
(Barbera) 52 galon samo....	$32.00
(Burgendy) 52 galon samo..	$35.00
BELO VINO	
(Riesling) 52 galon samo....	$35.00
(Hock) 52 galon samo.....	$35.00
(Sauterne) 52 galon samo..	$37.00
VINSKO ŽGANJE	
Sod 25 do 28 galon....	$2.15 galona
Sod 50 do 52 galon....	$2.10 galona

ZA TRGOVCE SO POSEBNE CENE.
ZA VSAKO POŠILJATEV JAMČIMO. Samo za GOTOV DENAR.
Pošljite po Money Orderu ali v priporočilnem pismu na sledeči naslov:

DALMATINSKO-KALIFORNIJSKA VINARSKA ZADRUGA
140 Liberty Street, Ap. A. New York, N. Y.

PHONE 248

Zastopnik
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

Cenik za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic $ 5.50
12 steklenic 10.00

V ZALOGI IMAMO

tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in	$3.00
Slivovitz per gal.	$2.75—$3.00
Tropinjevec zaboj	$ 9.00
Slivovitz zaboj	$12.00
"99" Rye Whiskey 5 let star, zaboj	$11.00

Kudeča Ohio vina per gal. .... 55c., 60c., 75c.
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 26 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

EMILE GABORIAU:

GOSPOD LECOQ

24 (Nadaljevanje).

ENOINTRIDESETO POGLAVJE.

Uradniki so bili zatem ravnotako razočarani, kakor so bili prej veseli. — Preiskovalni sodnik si je podprl glavo, ravnatelj je pa rekel: —

— Škoda, škoda. — Vsa vaša bistroumnost je bila zastonj.

Lecoq se je nasmehnil:

— Res, gospod ravnatelj? — Ne, ne, jaz nikdar ne izgubljam po nepotrebnem časa. — Jaz nisem tega mnenja.

— No, povejte mi, ali ste kaj dosegli?

— Seveda. — Dognal sem, kaj ni obtoženec. — Upam, da se ne boste norčevali iz mene, ampak da mi boste pomagali izvedeti, kaj da je. —

Sodnik je rekel po kratkem pomisleku:

—Prav imate. — Ta Maj mora biti ugledna in zelo znana oseba. — Toda pojasnite mi, gospod Lecoq, kako je zamogla ta ugledna oseba izginiti s površja, ne da bi policija dognala za to. — Visok gospod, kot si ga vi predstavljate, ima vendar družino, prijatelje in znance. — Če bi le za en dan izginil, bi ga takoj pogrešali in na ta ali oni način bi izvedela policija o tej zadevi.

—Pustimo te pogovore in poskušajmo razrešiti uganko. — Skrivnostno se je nasmehnil in pristavil: — Jaz vem, kako jo bom razrešil.

— A?

— Sredstvo, katerega se bom poslužil, bo uspešno in je čisto enostavno. — Zvezek Berangerjevih poezij bom kupil in začel z Majem dopisovati.

— Na kak način vam bo pa odgovarjal?

— To bom pozneje videl, iskal bom, poizvedoval in pazil na vsako njegovo kretnjo. Ako bo jutri začel peti zopet pesem o Diogenesu, mu bo vrgel oče Absint skozi okno moje pisemce.

Po kratkem iskanju so dobili ravno tak papir, kakoršnega se je posluževal Majev tovariš. — Lecoq je sedel k mizi in začel listati po knjigi ter pisati številke. V desetih minutah je bil s svojim delom gotov. — Napisal je sledeče:

— Jaz sem ji sporočil vašo željo. — Ona ni zadovoljna. Preti nam torej velika nevarnost. Pričakujemo vaših navodil. — Jaz trepetam!

Zatem je zavil papir, spravil ga je v krušno krogljico in rekel:

— Jutri zjutraj bomo marsikaj izvedeli.

Jutri. — Štiriindvajset ur, ki ga ločijo od usodnega trenutka, se mu je zdelo, kakor cela večnost.

Maj je bil tisto noč zelo nemiren. — Večkrat je vstal iz postelje, hodil semtertja po celici in šepetal:

— Moj Bog, kakšna težava, kakšna težava!

— Dobro — je mislil Lecoq — nemiren si, ker nisi dobil včeraj pisma. — Le potrpi, le potrpi. — Jutri boš mojega dobil.

Ob osmih zjutraj je začel jetnik peti:

— Kakor Diogen....

Utihnil je, še predno je skončal prvo kitico. — Predenj je bila priletela krušna krogljica. — Lecoq je zadrževal sapo in ga motril, kakor divja žival svoj plen.

Maj je bil najprej pogledal strop, potem v okno in slednjič okoli sebe, kakor da bi si ne znal raztolmačiti, odkod je priletela krogljica. — Zatem jo je pobral s tal in jo radovedno opazoval. — V njegovem obrazu se je pojavilo silno presenečenje.

— Kaj pa je to? — je pomislil Lecoq. — kakšne komedije uganja!

Obtoženec je razvil listek, in ga radovedno ogledoval. — Naenkrat je pa planil k vratom, z vso močjo udaril po njih in zakričal:

— Pomagajte! Paznik! Na pomoč!

Paznik je prihitel in ga vprašal skozi lino pri vratih:

— Kaj hočete?

— Takoj moram govoriti s preiskovalnim sodnikom.

— Dobro, obvestil ga bom.

— Takoj, takoj! — Nekaj važnega mu bom povedal.

Lecoq ni ničesar več slišal. — Planil je iz svojega skrivališča in začel teči proti Segmuellerjevi pisarni.

— Kaj pomenja to? — je mislil sam pri sebi. — Ali se bo zdaj uganka razrešila? — Gotovo je samo nekaj, namreč to, da nima moje pismo ničesar skupnega s sklepom obtoženca. Pismo bi lahko prebral samo s pomočjo knjige, katere pa niti odprl ni.

Preiskovalni sodnik je bil silno presenečen in je šel takoj z Lecoqom v Majevo celico. — Na hodniku sta srečala ravnatelja.

Ko so vstopili, je sedel Maj pri mizi in si z rokama podpiral glavo.

— Klicali ste me — je rekel preiskovalni sodnik.

— Da, gospod sodnik.

— Rekli ste, da mi imate nekaj povedati.

— Dobro. — Torej želite, da naj ta dva gospoda odideta?

— Zakaj? — Naj le ostaneta. — Še boljše je, da jih več sliši.

— Torej povejte!

Stopil je sredi sobe, levo roko od sebe, desno pa pritisnil na srce ter vpričel:

— Povedati vam moram gospodje, da sem jaz čisto pošten človek. Moj poklic nima s tem popolnoma nobenega opravka, kaj ne? — Kot potovalni umetnik....

— To smo že vse slišali. — Povejte, kaj imate na srcu?

— Kakor hočete. — V dveh besedah vam bom vse povedal: — Ta krušna krogljica je priletela skozi okno. — V krogljici je papir, na katerem so številke. — Te številke morajo nekaj pomeniti, toda jaz ne vem kaj.

Pokazal je pismo preiskovalnemu sodniku in pristavil:

— Tukaj je pismo.

Vsi trije so bili kakor omamljeni. — Maj se je delal kot da bi ne opazil, kakšen utis so napravile njegove besede, in nadaljeval:

— Oni, ki mi je to zagnal, je najbrže izgrešil pravo okno. — To pismo je bilo komu drugemu namenjeno, skorajgotovo onemu človeku, ki je zaprt v sosednji celici. Če bi ne bil obdolžen umora, bi molčal, ker mi pa preti gilotina, sem moral povedati. — Nedolžen sem, popolnoma nedolžen, gospod sodnik.

Sodnik ga je ostro pogledal in rekel:

— Lažete! Pismo je bilo vam namenjeno.

— Meni? — Mislite, da bi vas poklical, če je bilo meni namenjeno. — Saj bi nikdo ne vedel, če bi pismo obdržal.

To je rekel s tako prepričevalnim glasom, da mu nobeden ni mogel takoj odgovoriti.

— Če vam pa dokažem, da lažete — je rekel sodnik. — Če vam takoj, kar tukaj na mestu dokažem?

— Strela božja, potem ste pa coprnik.... Oprostite gospod sodnik, nisem vas hotel žaliti....

Preiskovalni sodnik se ni zmenil za njegove besede. — Obrnil se je k Lecoqu rekoč:

— Prosim, povejte obtožencu, kaj je zapisano na listku.

Obtoženec je detektiva grdo pogledal in rekel z zamolklim glasom:

— Aha, ta detektiv zna brati taka pisma? — Ta detektiv, ki pravi, da sem jaz velik gospod....

Od vrha do tal ga je pogledal in slednjič siknil skozi zobe:

— Če je tako, je moja stvar v redu. — Če hoče napraviti policija iz nedolžnega človeka lopova, potem ga napravi. — In če obtoženec ne dobi nikakih pisem, mu jih detektivi pošiljajo.

Lecoq ni vedel kaj bi storil od samega presenečenja. — Stopil je k mizi in s pomočjo pesmi raztolmačil pisavo.

Toda Maja ni spravilo to v zadrego. — Tajni pisavi se je čudil, kakor se čudi otrok igrači in slednjič rekel, da je policija res prebrisana, ker si kaj takega izmisli.

Ko je preiskovalni sodnik izprevidel, da ne more ničesar opraviti, je odšel s svojima spremljevalcema. — V pisarni je sedel v naslonjač in rekel:

— Zopet smo popolnoma poraženi. Ta človek bo ostal za nas to kar je, namreč uganka.

— Zakaj se je pa tako obnašal — je vprašal ravnatelj. — Tega si nikakor ne morem raztolmačiti.

— To je čisto enostavno — je odvrnil Lecoq. — On je hotel prepričati sodnika, da sem bil tudi prvo pismo sam napisal. — Predrzen poskus je bil, pa se mu je popolnoma ponesrečil. — Samo tega ne vem, kje je izvedel, da sem jaz prestregel prvo pismo. — To se najbrže ne bo nikdar pojasnilo.

Ravnatelj in Lecoq sta se spogledala in mislila vsak svoje.

— Hm — si je mislil ravnatelj, — da je pismo, ki je včeraj priletelo pred Lecoqa, Lecoq sam napravil. — Njegov prijatelj Absint ga je v prvem slučaju ravnotako lahko prestregel kakor v drugem.

— Kdo ve, — je mislil Lecoq — če ni ravnatelj vse povedal Gevrolu.

— Končano je — je rekel Lecoq jezno. — Pripoznam, da se mi načrt ni posrečil. — Obtoženec Maj pride pred porotnike, ki ga bodo obsodili na smrt ali pa oprostili. — S to zadevo se ne bom več bavil. —

Tako je rekel, toda mislil ni tako.

Osem dni zatem ga je dal preiskovalni sodnik poklicati k sebi.

— Vidite, gospod Lecoq — mu je rekel. — Zadeva me vedno bolj zanima. — Strašno nas je potegnil.

— Edino sredstvo nam še preostaja — je odvrnil detektiv.

— In to sredstvo je?

— Dajmo obtožencu priliko za beg.

(Nadaljevanje prihodnjič).

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH,

DELO OKUSNO,

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE,

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Griegiach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne mogio ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Nej bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,
ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.
Upravništvo "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali novodošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:
STATE DEPARTMENT
OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.
Newyorški urad:
230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v **Buffalo**: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer. (1x v t)

Rojaki, naročite se na "GLAS NARODA", edini slovenski dnevnik v Ameriki.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N Y

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

[Notary Public]

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posamesnih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino?

100 K velja sedaj $14.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.